

KRISLAI

Albumas su Tūkstančių Veidų.
"Tegu Dievas Karalių Gelbsti."
Karolis Marksas.
Keturi Naujojo Pasaulio Architektai.
Rašo R. Mizara

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Užsieniuose \$6.50
Brooklyne \$6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Ruoš kime vasarines pramogas "Laisvė" parent. Jos yra didelė atrama šiam lietuviškos liaudies dienraščiui.

No. 109 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Gegužės (May) 8, 1940

Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXX. Dienraščio XXII

Talkininkai Ruošiasi Įvelt ir Balkanus į Karą

Turkai žada išvien su Talkininkais Kariaut prieš Vokiečius, Gal prieš SSRS

Berlin, geg. 7. — Vokiečių vyriausybė kaltina Angliją ir Franciją, kad jos planuoja pirm gegužės 15 d. įsiveržt į nepusiuskus Balkanų kraštus ir žygiuot per juos prieš Vokietiją. Sako, jog šį talkininkų planą patyrė slapti vokiečių agentai. Vokiečiai pagavę pasikalbėjimą per telefoną tarp Anglijos ministerio pirminko Chamberlaino ir Francijos ministerio pirminko P. Reynaud, ir iš to pasikalbėjimo aišku, jog talkininkai ruošiasi briaunoti per Bulgariją, Rumuniją ar kitas Balkanų šalis prieš Vokietiją.

ANGLAI UŽGINČIJA

London, geg. 7. — Anglų valdžia nuginčija vokiečių pranešimą, kad Anglija ir Francija rengiasi siųst savo armijas per Balkanus prieš Vokietiją.

Turkija Pasirengus Karui Išvien su Talkininkais

Istanbul, Turkija. — Turų valdžios laikraštis "Tan" rašo, kad jeigu karas išsiplėtos į Balkanus ir Viduržemio Jūrą, tai Turkija tuojaus išstos karan išvien su Anglija ir Francija prieš Vokietiją. Turų valdovai taipgi ruošiasi karui prieš Italiją. Jie sako, gal Italija dar "blofina" karu prieš talkininkus, bet gal, girdi, jau "neblofina."

Talkininkų Karo Laivynai Prieš Italiją

Berlin. — Vokiečių spauda rašo, kad "Balkanuose ir Viduržemio Jūros srityje dabar bausis karinis įtemimas." Vokietijos laikraščiai nurodo, jog Anglija ir Francija sutelkė savo karų laivynus į Viduržemio Jūrą

so pasekėjais, jo mokslo gyvenimą vykintojais. Nebūtų išnaudotojams komunistas šiandien taip bausis, jei, jei viename šeštadalyje pasaulio — SSRS — jis nebūtų gyvenimas vykdomas.

Marksizmas, kaip ir kiekvienas mokslas, yra vis papildomas, praplečiamas, pritaikomas naujom sąlygom. Kiekviena epocha iškelia savo genijus.

Todėl šiandien asmuo, kuris nori visapusiškai pažinti marksizmą, negali tenkintis tik Markso ir Engelson raštų skaitymu; jis turi skaityti: Marksą, Engelsą, Leniną ir Staliną.

Šitie keturi vyrai nūnai stovi greta kaip naujo pasaulio architektai!

ne prieš ką kita, kaip tik prieš Italiją.

Didelės Armijos Naujiem Karo Laukam

Roma. — Italija turi priruošus 200,000 armiją afrikinėje savo kolonijoje Libijoje. Anglija ir Francija priėmė karui apie 500,000 armijos Egipte, Palestinoje, Syrijoje ir abelnei Artimuose Rytuose. Turkija gatavai sumobilizavo 125,000 kariuomenės žygiuot išvien su talkininkais per Balkanus prieš Vokietiją (arba ir per Kaukazą prieš Sovietų Sąjungą).

Vyriausias Teismas Atrado Kaltomis 12 Žibalo Kompanijų

Washington. — Jungtinių Valstijų Vyriausias Teismas atmetė apeliacijas dvilikos didžiulių žibalo kompanijų ir pripažino jas kaltomis, kad jos laužė Shermano įstatymą prieš monopolijas — trustus. Pasirodo, jog tos kompanijos, be kitko, buvo padariusios sąmokslą kelti gazolino kainas ir išvien supirkinėjo gazoliną nuo mažesnių kompanijų, idant paskui pardavinėt jį aukštesnėmis kainomis.

Tarp kompanijų, kurias Vyriausias Teismas atrado kaltomis, yra Socony-Vacuum Oil (Standard Oil), Empire Oil, Shell Petroleum ir devynios kitos žibalo kompanijos. Kaltais pripažinti taipgi penki tokių kompanijų viršininkai.

Vyriausio Teismo sprendimas padarytas 5 balsais prieš 2. Teisėjai Roberts ir McReynolds balsavo prieš. Teisėjai C. E. Hughes ir Frank Murphy nedalyvavo sprendime.

Pasak Anglų, Jie Praradė 48 Lėktuvus, o Vokiečiai 138

London. — Anglų žinių agentūra Reuters paduoda, kad per keturias paskutines savaites Anglija prarado tikiai 48 lėktuvus; bet sako, kad tuo pačiu laiku "tikrai" sunaikinta 138 Vokietijos orlaiviai. Girdi, čia "dar nepriskaitome" tų Vokietijos orlaivių, kuriuos anglų lėktuvai sunaikinę Norvegijoje orlaivų aikštėse.

O prie viso to, "turbūt, visiškai sunaikinta arba laikinai padaryta netinkamais dar 97 vokiečių orlaiviai," kaip sako ta anglų žinių agentūra.

VOKIEČIŲ KARIUOMENĖ ATŽYGIAVO Į MO, KELYJE Į NARVIKĄ

Berlin. — Vokiečių kariuomenė iš Namsos nu-marsavo 150 mylių iki miestelio Mo, šiaurinėje Norvegijoje. Nuo Mo yra apie 150 mylių iki Narviko, kurį bombarduoja Anglijos laivynas ir atakuoja talkininkų lėktuvai ir kariuomenė. Keletas tūkstančių vokiečių vis apgina Narviką, atmušdami talkininkus, kaip sako vokiečių komanda.

Desėtkai Vokiečių Lėktuvų Prinėšė Kareivių

Stockholm, Švedija. — Desėtkai didžiųjų Vokietijos lėktuvų atnešė būrius vokiečių kareivių į Mo miestelį, kuris stovi prie Mojos šiaurės įlankos. Manoma, kad talkininkų laivai mėgins iškelt savo kariuomenę į tos įlankos krantus. Tai vokiečiai skubi sustiprint ten savo poziciją ir veiksmis iš oro ir nuo žemės atmušt anglus ir francūzus.

Iš Mo Naziai Trauks į Bodo, Steigs Lėktuvų Stotis

Berlin. — Įsigalėjus vokiečiams Mo srityje, jie planuoja traukt į Bodo, 65 mylias toliau į šiaurį; įkurt savo orlaivių stovyklą Bodo apylinkėse ir siųst iš ten orlaivius bombarduoti anglų laivyną ir kitas talkininkų jėgas prie Narviko.

Bombiniai vokiečių lėktuvai galėtų iš Bodo nu-

skrist į Narviką, bombarduoti priešus tenai ir vėl sugrįžt viso tik per vieną valandą.

Vokiečiams Reikės Užimt Norvegijos Šiaurę

Stockholm, Švedija. — Jeigu vokiečiai išmuš talkininkus iš Narviko įlankos ir apylinkių, suprantama, vokiečiai maršuos užimt pačius tolimiausius šiaurinius Norvegijos punktus, kaip kad Hammerfestą ir Kirkenes. — Pastarasis stovi arti Suomijos sienos.

Užimt Hammerfestą, Kirkenes ir abelna visą tolimiausią šiaurinę Norvegiją būtų vokiečiams reikalinga, idant talkininkai iš ten neužkirstų Vokietijai gavimą geležies rūdos iš Švedijos kasyklų.

Anglų Karo Ex-Ministeris Šaukia Užpult Švediją

London. — Buvęs Anglijos karo ministeris Hore-Belisha šaukia praeitą sekmdienį per spaudą, kad Anglija turi be ceremonijų užimt šiaurinę Švediją su jos geležies kasyklomis. — Anglai tik tada galėtų pasiekt šiaurinę Švediją, jei iš ten orlaivius bombarduoti anglų laivyną ir kitas talkininkų jėgas prie Narviko.

Buvęs anglų karo ministeris aštriai smerkė Švediją, kad ji nekariauja prieš Vokietiją.

ATSAKYMAS, KURIS NIEKO NEATSAKO

London. — Anglijos laivyno ministerija davė sekamą atsakymą į vokiečių pranešimą, kad jų bombalės nuskandino vieną anglų karo laivą 30,000 tonų ir vieną šarvuotąjį "York" rūšies ties Namsos, praeitą penktadienį:

"The German claim to have sunk a British battleship and a cruiser of the York class in operations off Namsos is untrue."

New Yorko dienraštis "Daily News" redakciniam straipsnyje rašo, kad tas anglų atsakymas nieko tikro nepasako:

"Mes čia negalime suprast, ar Anglijos laivyno ministerija užginčija, kad nuskandintas karo laivas ir 'York' rūšies šarvuotlaivis, ar karo laivas arba 'York' rūšies šarvuotlaivis. Ar tatau reiškia, kad vokiečiai paskandino vieną šių dviejų laivų, bet nepaskandino kita, ar kad jie nepaskandino nei vieno nei kito?" — klausia "N. Y. Daily News" redakcija ir priduria:

"Mes, žinoma, suprantame, kad Anglija ar bi-le kuri kariaujanti šalis

negali išduot tikrųjų atsitikimų, kurie galėtų patarnaut priešui arba duot jam džiaugsmo."

Numato Karą Pietuose Rytuose Gegužės 16-20 d.

Roma, geg. 7. — Diplomatai sako, jog anglų valdžia pareikalavo, kad Italija iki gegužės 16 d. atsaky-tų, ar jina ketina kariaut prieš talkininkus ar ne.

Berlin, geg. 7. — Vokiečių laikraščiai tvirtina, kad Anglijos ministeris pirminkas Chamberlainas įsakė Francijai prirengt jos armiją pradžiai karo Artimuose Rytuose gegužės 20 d.

Smarkiausi Bombiniai Vokiečių Lėktuvai

Roma, geg. 7. — Italai su pasigėrėjimu kalbasi apie naujus bombinius vokiečių lėktuvus, kurie iš 16 tūkstančių pėdų aukščio staiga neria žemyn ir, praskrisdami 603-jų mylių greitumu per valandą, numeta bombas, sveriančias po toną ant Anglijos karo laivų.

Vokiečiai Nuskandino 3 Talkininkų Naikintuvus

Berlynas Praneša, kad Vokiečiai Sunaikino Anglijos Šarvuotlaivį prie Narviko

Berlin, geg. 7. — Vokiečiai sparčiai žygiuoja vakariiniu Norvegijos pakraščiu linkui Narviko. Mechanizuotos vokiečių jėgos greitai varosi pirmyn, kaip praneša aukštoji vokiečių komanda:

Vokiečių orlaiviai nuskandino Anglijos šarvuotlaivį "Elizabeth" rūšies prie Narviko ir sužeidė kelis kitus karinius anglų laivus.

Švedijos Karalius Susitarė su Hitleriu Dėlei Bepusisškumo

Berlin. — Antroje pusėje praeito mėnesio Hitleris susirašinėjo laiškais su Švedijos karalium Gustavu V. Tais laiškais jiedu "pilnai susitarė kas liečia abiejų šalių nusistatymą vienos linkui kitos," kaip kad pranešė valdiška Vokietijos žinių agentūra gegužės 6 d. Suprantama, jog Hitleris prižadėjo karaliui Gustavui, kad Vokietija gerbs Švedijos nepusisškumą.

Vokiečių Lėktuvai Esą Geresni už Amerikos

New York, geg. 7. — Vyresnysis Amerikos karininkas majoras Al Williams per spaudą tvirtina, kad ir naujausi, geriausi kariniai Amerikos lėktuvai toli gražu neprilygsta naujesiems Vokietijos lėktuvams. Jis sako, kad vokiečiai neginčijamai laimi oro kovas prieš anglus ir francūzus.

Tiksliausias Taikiklis

Berlin, geg. 7. — Vokiečiai išrado ir savo orlaiviams tokį taikiklį, kad vartojant jį esą labai gerai nutaikoma bombos į priešų karo laivus. Tai esą toks jau geras taikiklis, kaip ir naujausias amerikoniškas, kurio Amerika dar neparduoda sykiu su naujais savo kariniais lėktuvais talkininkams. Šį taikiklį Amerika laiko dideliu kariniu sekretu.

MOKYKLOS GALVA NUSOVĖ 4-ris TARYBOS NARIUS

South Pasadena, Calif. — Kai miesto mokyklų taryba atsisakė toliau samdyt Verlingą Spencerį, principalą žemesnėsios vidurinės mokyklos, jis taip pašėlo, kad nušovė keturis tarybos narius ir sužeidė tris kitus. Paskui jis pabėgo, bet kai policija apsupo jį kafeterijoje, jis pats save persišovė, gal mirtinai.

Stockholm, Švedija, geg. 7. — Norvegų kariuomenė renkasi prie Narviko kovai išvien su talkininkais prieš vokiečius.

Berlin, geg. 7. — Vokiečių orlaiviai bombardavo ir uždegė dar vieną anglų šarvuotlaivį prie Narviko, kaip sako vokiečių komandieriai.

Žuvo dar Trys Talkininkų Šarvuotlaiviai

London. — Anglija ir Francija viešai pripažino, kad vokiečiai oro bombomis nuskandino sekamus talkininkų karinius laivus naikintuvus tuo laiku, kai anglai-francūzai laivais bėgo iš vidurinės ir pietinės Norvegijos. Nuskandinta anglų naikintuvas "Alfridi," 1,870 tonų; francūzų naikintuvas "Bison," 2,436 tonų, ir lenkų naikintuvas "Grom" (Griaustinis), 2,144 tonų, kuris veikė išvien su talkininkų karo laivais. "Grom" buvo greičiausias ir naujoviškiausias naikintuvas iš visų, kokius talkininkai turėjo. Jis buvo ginkluotas septyniomis kanuolėmis, šaudančiomis beveik 5 colių storio šoviniais, keturiomis priešorlaivinėmis kanuolėmis ir šešiais vamzdžiais torpedom laidyti. "Grom" paspruko laike vokiečių karo prieš Lenkiją.

Anglų valdžia pripažįsta, kad vokiečiai iki šiol nuskandino 11 Anglijos naikintuvų.

130 METŲ VYRAS JAU 8 METAI NEPAISO MŪTERŲ

New Orleans, Louisiana. — Čalis Parcansas davė šitokių žinių apie save, kada pas jį atsilankė gyventojų (census) surašinėtojas su klausimais:

"Kada prasidėjo Amerikos Pilietinis karas (prie prezidento A. Lincoln), aš buvau jau 51-nų metų amžiaus, taigi peršenas į kariuomenę. Aš esu turėjęs 17 vačių, bet kada sulaukiau 122 metų amžiaus, nuo to laiko aš jau nepaisau moterų. Aš isigieriu, kada gausiu. Iš mažens aš buvau našlaitis."

Čalis Parcansas yra Jungtinės Valstijos gimes ir augęs.

Kiek Aukso Turi Vokietija Ir Kiek Japonija?

Washington. — Amerikos izdo valdininkai skaičiuoja, kad Vokietija dar turi 200 milijonų dolerių aukso, o Japonija 100 milijonų.

ORAS. — Šį trečiadienį šiltoka; dalinai apsiniaukę.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-3878

President Jos. Kalrys
Secretary-Treasurer . . . J. Gaslunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.00
Foreign countries, per year	\$6.50
Canada and Brazil, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.25
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Šaukia Ginti Spaudos Laisvę

Mes jau vakar rašėme apie "Daily Workerio" redaktoriaus, Clarence A. Hathaway, apkaltinimą teisme, kuriame jį teisė "blue ribbon" džūrė. Mes ten pabrėžėme, kad šis "D. W." redaktoriaus apkaltinimas yra apkaltinimu ne tik "Daily Workerio", bet tai yra smūgis visai spaudai.

Hathaway užsistatė \$1,000 kaucijos ir apeliuoja į aukštesnį teismą, reikalaujamas panaikinti šį kaltinimą. Tuo pačiu sykiu teisėjas John J. Freschi, prie kurio Hathaway buvo teistas, teisiama jam bausmę paskirs gegužės mėn. 17 d. Kokia toji bausmė bus, mes nežinome, bet tai ir nėra tiek svarbu. Čia visa svarba kėri tame, kad nebūtų jokios bausmės laikraščiai, kuris rašo apie politinius reikalus, liečiančius visuomenę. Komunistų Civilinės Teisės Ginti Komitetas kreipiasi į visuomenę, ir ypačiai į USA Komunistų Partijos narius, stoti "Daily Workeriui" pagalbon: aukoti bylos vedimui aukštesniajam teisme.

Nėra abejonės, kad plačioji darbo žmonių visuomenė stos pagalbon ir aukos, kiek išgalėsama tokiame svarbiame dalykui, kaip kovai už spaudos laisvę.

Paukštis ir Gugis

Pastarajame "Tėvynės" numeryje telpa redakcijos straipsnis apie SLA konstitucijos pataisymus. Pasirodo, kad iki šiol SLA finansus tvarkė (kaip norėjo) tik SLA išdininkai—Paukštis, o kai jis numirė—Gugis. Jie darę su SLA finansais, kaip tik norėjo. To pasekoje:

"Paukštis buvo supirkęs už \$240,000 nelegališkų real estate "gold" bondus, už kurių įsiuylumą į pardavimą buvo didelis komisas mokamas agentams. Susivienijimas su tais bondais žudė ne mažiau kaip \$200,000.

"Gugis, sekdamas Paukščio pėdomis, irgi greit supirko už \$238,000 tokių pat nelegališkų real estate "gold" bondus, su kuriais Susivienijimas žudė irgi ne mažiau kaip \$200,000. Gugis pardavė Paukščio pirkty "public utilities" bondus vertės \$137,000, ir pirkto kitų "public utilities" bondus \$100,000 vertės. Gugio pirkty bondai (Associated Gas and Electr. Co., Cities Service etc.) pasirodė dar prastesni už jo parduotus Paukščio bondus (N. Y. Telephone, Tennessy El. and Power etc.). Susivienijimas čia vėl žudė daug pinigų.

"Tai tik didieji pavyzdžiai, kurie parodo vieno žmogaus diktatoriavimo pasekmes. Surašyti visus dalykus čia nėra reikalo. Savaime tai būtų labai pamokanti istorija, kurią kada nors pravartu būtų parašyti sekančių gentkarčių paaugimui."

Ponas Jurgelionis siūlo SLA konstituciją pataisyti taip, kad vienas žmogus negalėtų organizacijos pinigų "doroti", kaip jam patinka. Jis mano, tokius dalykus turėtų spręsti visa pildomoji taryba. SLA pinigai turėtų būti įvesdinti tik į valdiškus bondus.

Bet tokiame sumanyime yra ir prieštaraujančių žmonių. Tik todėl, kad p. Jurgelionis tokius sumanyimus pasiūlė, prieš jį buvo sukurta batalija SLA pildomoji taryba. Paskui buvo uždėta ant "Tėvynės" cenzūra. Cenzūros sumanytojas buvo P. Grigaitis. Jo paklausė p. Bagočius. Kai p. Bagočius pamatė, kad SLA nariuose kyla didelis skandalas, tai jis parašė "Tėvynėn" straipsnelį.

jog daugiau cenzūros "Tėvynėje" nebūsią. Ar jis tai parašė pasiklausęs savo vado Grigaičio, ar tai buvo jo paties sugalvota strategija—nežinome. Vieną žinome: tasai p. Bagočius pareiškimas jau buvo šaukštas po pietų...

"Freiheitui" 18 Metų

Sekantį šeštadienį, gegužės mėn. 11 d., pažangusis New Yorko žydų liaudies dienraštis "Freiheit" (Laisvė) minės savo 18 metų gyvavimo sukaktį.

"Freiheit" buvo įsteigta 1922 metais. Nelengvas buvo dienraščio kelias,—dažnai tekdavo ir tenka aukų prašyti jam išlaikyti. Vienok dienraštis eina kaip ejęs. Šiuo metu jis smarkiai kovoja su ta žydiška spauda ("socialistine" ir "liberaline"), kuri stoja už imperialistinį karą. Darbo unijoje "Freiheit" taipgi lošia svarbią rolę kovoje už tai, kad jos, darbo unijos, būtų pažangios ir kovotų ne už savo lyderių interesus, bet už interesus narių ir visos darbininkų klasės.

Atžymėjimui šito jubilėjaus, "Freiheit" ruošia didelį koncertą, kuris įvyks New Yorko Madison Sq. Gardene, gegužės 11 d., vakare. Be dainų ir muzikos, ten sakys kalbas USA Komunistų Partijos generalinis sekretorius Earl Browder ir dienraščio vyriausis redaktorius Paul Novik.

Anglija ir Francija Jieško Bėdos

Kada vokiečiai išėjo angliu ir francūzų iš Norvegijos, tai Anglijos valdovai paskelbė, kad jie siūnčia karo laivyną į Viduržemio Jūrą prieš Italiją. Anglija įsakė savo prekybos laivams plaukti iš Italijos prieplaukos Genoa namo. Uždraudė laivams plaukti pro Gibraltarą Saurumą ir Suezą Kanala, o įsakė suklipti aplinkui Afriką. Chamberlainas tuo kartu pradėjo girtis, kad Anglijos ir Francijos karo laivai plaukia į Aleksandrijos uostą, Egiptan, kad nuo Italijos apsaugojus Suezą Kanala. Iš visko matyti, kad Anglija ir Francija labai bijo, kad dabar Italija nestotų karan Vokietijos pusę.

Italijos spauda vis aštriau rašo prieš Angliją ir Franciją. Gi Anglijos toki pareiškimai, dar daugiau aštrina santykius ir gali prigręžinti Italijos išstojimą.

Mums gi atrodo, kad tokia Anglijos ir Francijos politika yra labai negudri ir joms pačioms kenkia. Net ir Jungtinių Valstijų atstovo Romoj, pono Phillips atsikreipimas pas Mussolinį ir užklaimas, ką Italija mano daryti, nėra naudingas. Nereikia būti vaiku, kad manyti, jog Mussolinis arba jo ministrai pasakys ponui Phillipsui, ką Italija darys!

Iš kitos pusės, po tų pamokų, kokias gavo Anglijos ir Francijos karo komanda Norvegijoje, kur orlaiviai pasirodė galingesni už karo laivus, yra tuščias savęs ramimas pasiuntimu karo laivyną į Viduržemio Jūrą.

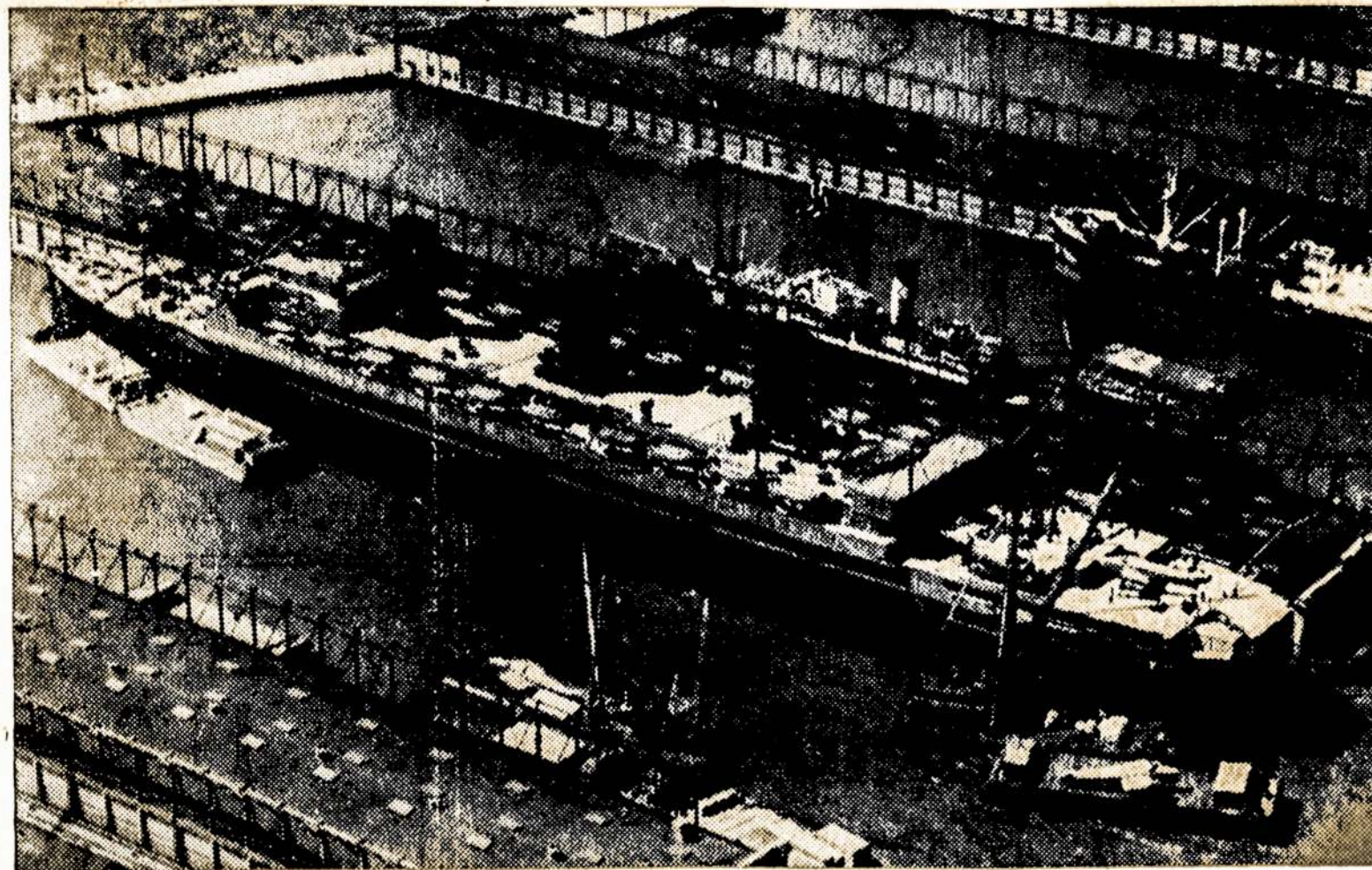
Italija turi daug galingesnių jūrų laivyną už Vokietiją. Italijos kruizeriai, naikintojai ir submarinai yra nauji, greitai ir jį turi jų daugiau, kaip Vokietija. Italija turi daug mažų karo laivelių—katerių, kurie labai sėkmingai gali veikti Viduržemio Jūroje, kur netoli kraštai, prieplaukos ir yra daug salų. Italijos laivynas galėtų sudaryti Anglijai ir Francijai daug bėdos. O jeigu pridėsimė Italijos orlaivyną, kuris yra galingas, turi daug geresnius orlaivių laukus, negu vokiečiai turėjo Norvegijoje, tas strategiskas Italijos pozicijas ant Sicilijos, Sardinijos, Dodencanės salų ir Libijoj, tai bus aišku, kokio smūgio angilai ir francūzai gali susilaukti Viduržemio Jūroje.

Ar Užteks Anglijai-Francijai Pinigų?

Tūli mano, kad Anglijos ir Francijos valdovai gali kad ir 10 metų kariauti su Vokietija. Ne visai taip mano Amerikos pinigų valdytojai.

Ponas W. W. Case gan daug susirūpino, ar ilgai Anglija ir Francija galės atlikti savo pareigas "Cash-And-Carry" pagrindu, tai yra,—pirkti ir parsivežti.

Su parsivežimu bėda mažesnė. Šveicarija, kuri niekur prie jūrų neprieina, o dabar jau turi prekybos laivyną. Stebėtina, bet taip yra. Tūlos Amerikos laivų kompanijos "pardavė" savo laivus Šveicarijai, užkabino jos baltą vėliavą su kryžiumi ir "neutrališką" šveicarija veža "savo laivais amuniciją ir ginklus iš Amerikos. Francijai ir Anglijai. O kadangi, ji neturi marių ir prieplaukų, tai

Didysis Francijos laivas "Ile De France" išplaukė iš New Yorko uosto ir "niekas nežino kur."

Ką Darys Anglija ir Francija?

Anglija ir Francija jieško karo fronto prieš Vokietiją Skandinavijos šalyse. Jos turėjo viltį iš šios pusės parblokti Vokietiją. Įvyko, kaip tik atbulai. Anglija ir Francija, turėdamos milžinišką jūrų laivyną, bet mūsų prakišo. Tai didelis smūgis.

Bet jos jieško naujo fronto. Kaip tik prakišo mūsų Norvegijoje, taip greitai paskelbė, kad koncentruoja karo laivus Viduržemio Jūroje. Jeigu tai yra apsigynimo priemonė prieš Italiją, tai Anglijos ir Francijos žygiai pateisinami. Mussolinį ima perdidelė pagunda. Vokietija užima naujus plotus, o jis po savo nosia turi didžiausias Anglijos ir Francijos kolonijas ir vis laukia.

Bet daugelis numato, kad tai bus Anglijos ir Francijos jieškojimas naujo mūsų fronto prieš Vokietiją iš pietų pusės. Neseniai jos garsiai sūkavo, kad sutraukė Turkijos pasienį—Palestiną ir Syriją 700,000 armija ir išvien su Turkija puls Sovietų Sąjungą. Sovietai kietai perserėjo, kad ta jų avantiūra baigtųsi visišku Anglijos ir Francijos susmukimu, o Turkijos kapais. Ir suprantama, jeigu vokiečiai orlaivių pagalba sudaužė angliu ir francūzų laivyną, kur tik 400 mylių atsta nuo Anglijos, tai Sovietų Sąjunga dar skaudžiau juos supliktų apie 3,000 mylių nuo Anglijos. Gal būti nuo šios avantiūros Anglija ir Francija atsisakys.

Nieko paskutiniu laiku apie tai nesigirdi. Tas Anglijos ir Francijos kelias yra pertolimas ir joms pragaštingas. Kitas kelias lieka, tai per Balkanus, per Graikiją, Jugoslaviją ir Rumuniją pulti ant Vengrijos ir Vokietijos. Bet šis kelias yra taip pat labai tolimas, o kas blogiausiai, kad eina pro Italiją.

Patį Italiją, nors ir išeikvojo daug jėgų Etiopijoje ir Ispanijoje, bet yra tvirta karo atžvilgiu. Mussolinis giriasi, kad jis gali į kelias dienas pastatyti 8,000,000 armiją. Tai, veikiausiai, perdidė. Bet Italijoj karo mokslas įvestas mokyklose, kur net mažus vaikus mūštavoja ir pratiną ginklų vartoti. Italija turi galingą ginklų, amunicijos, karo laivų ir orlaivių gaminimo industriją. Stoka jai žalių medžiagų, bet papildoma iš kitur.

Italija turi galingą orlaivyną. Tai faktas. Jps orlaivai yra geri. Lakunų ir laivyno technika jį turi apie 200,000. Jos lakūnai jau dalyvavę kovose Ispanijoje. Orlaivynas turi geriausias bazes. Jam būtų daug geriau veikti iš Italijos sausžemio ir vandens portų, kaip buvo vokiečiams

jos laivynas "pasirandavojo" nuo Francijos Marseilės prieplaukoj vieta.

Bet su pinigais yra blogiau. Sulęg pono W. W. Case apskaitliavimo, karo pradžioj, Anglija ir Francija turėjo New Yorko \$5,755,000,000 vertės aukso. Jis mano, kad jos namie dar turėjo aukso ir kitų verčių apie \$4,225,000,000, tai bendrai aukso ir aukso garantuotų vertybių Anglija ir Francija, karo pradžioj, turėjo apie 10 bilionų dolerių.

Ponas Case mano, kad iki 1941 metų pabaigos Anglijos ir Francijos aukso rezervai pasibaigs. Tai kas tada bus daryta? Amerikos kapitalistai nenori paskolinti, nes dar nuo pereinamo karo Anglija ir Francija jiems skolingos apie 10 bilionų dolerių.

Norvegijoje. Atrodo, kad Italijos lakūnai visai užviešpatautų Viduržemio Jūroje, sudaužytų Anglijos laivyną bazę Maltoje, užkluptų angliu Gibraltarą ir Suezą Kanale. O reikia žinoti, kad Italijos orlaivynui ir armijai į pagalbą pribūtų Vokietijos jėgos, nes Italija su Vokietija rubežiuojasi. Reikia, Anglija ir Francija susidurtų ne vien su Italijos armija ir orlaivynu, bet ir su Vokietijos armija ir orlaivynu.

Dar blogiau būtų Anglijos ir Francijos jūrų laivynams Viduržemio Jūroje.

Atrodo, kad Anglijos ir Francijos karo laivus ten laukia kapi. Italija ant jūrų yra veik du kartus galingesnė už Vokietiją. Vėliausias pranešimas sako, kad ji turi: 6 šarvuotus ir 2 baigia; 33 kruizerius; 118 naikintojų; 121 submariną ir nemažai kitų karo laivų. Italijos karo laivynas turi 340 karo laivų.

Italijos karo laivai yra geri. Du šarvuotai "Littorio" ir "Vittorio Veneto" neseniai baigti. Jie turi po 9 kanuoles po 15 colių ir daug mažesnių. Jų talpa po 35,000 tonų. Jie greitai ir su jais sunku būtų angliu karo laivams kautis. Du tokius pat baigia įrengti. Keturi senesni šarvuotai naujai perginkluoti ir lygūs Anglijos senesniems šarvuotiems savo jėga. Italijos kruizeriai veik visi nauji, greitai ir galingi. Jos naikintojų didžiuma yra pirmos rūšies. Italija submarinų turi daugiau, kaip bent kokia kita šalis, apart Sovietų Sąjungos. Jos submarinai veik visi naujai pastatyti. Prie to, ji turi apie šimtą mažesnių karo laivų—katerių, kurie Viduržemio Jūroje, kuri nėra gili, turi daug salų, arti prieplaukos, gali sėkmingai veikti.

Kad sumušti Italijos jūrų laivyną, tai neištenka Francijos jūrų laivyno. Reikia pagalbos iš Anglijos. O Anglijos laivai skaudžiai nukentėjo Norvegijos kare. Vokietija sako, kad ji nuskandino ir sugadino 135

Kol Anglija ir Francija perkasi Amerikoj ginklus ir amuniciją, tai tas kapitalistams patinka, nes dabar moka aukso. Vien už 8,500 karo orlaivių suderėjo užmokėti \$900,000,000 aukso, kaip rašo ponas Lee Rashall iš Washingtono. O kur dar įplaukos už plieną, ginklus ir amuniciją?

Bet Anglijos ir Francijos valdovai nenusimina, nes jie mano, kad kol jų aukso pasibaigs, tai per tą laiką jie Ameriką gaus savo pusėn karan ir su jos pinigais, ginklais ir vyrais. Juk taip buvo ir laike pereito karo.

Va, kas verčia Amerikos žmones labai giliai pagalvoti ir daryti viską, kad mūsų krastais nežarstytų savo rankomis žarijų Anglijos naudai.

Anglijos karo laivus. Bet jeigu mes pridėsimė prie Italijos laivyno jos orlaivyną ir Vokietijos orlaivyno pagalbą, tai kaip bus tada?

Kokią viltį turi Anglija ir Francija įveikti Viduržemio Jūroje Italijos laivyną, orlaivyną ir Vokietijos orlaivyną? Mes nežinome, bet mums atrodo, kad nėra jokios vilties Anglijai ir Francijai ten laimėti. Bent tik tada, jeigu jos mano kaip nors nupirkti Mussolinį ir išvien su juom pulti ant Vokietijos. Bet dabar, kada Vokietijai sekasi, vargiai šį kelią Italijos valdovai pasirinks, jau neskaici—Ką darys Anglija tant Berlyno ir Romos bendradarbiavimo.

Tai, jeigu Anglija ir Francija koncentruoja karo jėgas į Viduržemio Jūrą tikslu užpulti ant Vokietijos per Balkanus, tai išskalon galima numatyti, kad joms nepasiseks. Žinoma, jeigu jos numato Mussolinio greitą išstojimą karan, tai tada joms kito kelio nėra.

Anglijos ir Francijos valdovai pradėjo karą, bet atrodo, kad jis veda jų imperijas prie galo. Ir kuo daugiau jie griebis provokacijų įvelimui mažų neutrališkų šalių karan, tuo jiems patiems bus blogiau.

D. M. S.

Laisvoji Sakykla

"Laisvės" 95-tam numeryje Redakcijos pastaboje sakote, kad tai Kaspariūno išmisas apie Lietuvos smetoninių valdininkų rėmimą yra paties išgalvotas baubas.

O "Laisvėje" balandžio 22 dieną telpa "Pagalba Vilnijos ūkininkams." Ar nepasitvirtina tas, ką aš sakiau? Glemža sako, kad biednus darbininkus siūnčia į Kaunį pas ūkininkus tarnauti. O tie kauniškiai ūkininkai apseria, kokias riebalais apsigirdina tuos darbininkus, kad greičiau numirtų.

O aukas duoda kam? Kas turėjo kelius arklius, o lenkai atėmė vieną, tai tam reikia duoti. Nr. 3 Vilniaus miesto milicijai. Nr. 4 studentams. Nr. 14 magistratui. Nr. 18 studentams. Nr. 21 administracijai.

Kas tie studentai, ar biedniokai? Aš netikiu. Arba milicija, ar tai ne valdžios organai?

Na, ir kur čia dabar tie Kaspariūno išgalvoti baubai ir kam čia reikalingas gailestis?

J. Kaspariūnas.

Nuo Red. — Dr. J. Kaspariūnas, matyt, užsispyrusiai nori turėti paskutinį žodį. Lai taip ir būna. Nenorime, kad šis ginčas taptų amžinu ginču. Taipgi nenorime, kad d. K. bėdavotų, jog kas nors jam burną uždarė, nedavė pilnai išsireikšti. Dėjome viską ištiesi, ką parašė.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas

Gerbiamieji: Aš noriu paklausti, ar galima dabartinį laiką važiuoti į Lietuvą ir ar būtų pavojinga? Iš anksto jums ačiū.

Skaitytojas.

Atsakymas

Važiuoti galima ir kas nori nuvažiuoja. Tačiau kiek to pavojaus yra, negalima pasakyti. Šiuo tarpu kiekviena Europos keilinė suriša su tam tikrais pavojais. Jeigu būtino reikalo nesiranda, verčiau palaukite ramesnių laikų.

Amerikos Lietuvių Moterų Tarybos vienkartinis leidinys "Moterų Žinios" išėjo iš spaudos ir jau siuntinėjamas užsakiusiems. Tai kreditas leidėjams ir platintojams. Užsakoma per Tarybos sekretorę.

MOTERŲ ŽINIŲ

Lietuvių Literatūros Draugijos vaju prasidėjo vasario 1-ąją, naujus narius galime įrašyti su \$1 mokesčiu už visus šiuos metus. Gera proga gauti moterų narių ir sutvert moterų kuopas bei klubus.

Moterų Šimtmetis

Amerikos moterų šiais metais apvaikšiojame svarbų jubiliejų, nes šie, 1940 metai, užbaigia visą šimtmetį moterų organizuoto darbo Jungtinėse Valstijose. Tam didžiajam jubiliejui atžymėti lapkričio 25-tą, New Yorke, šaukiamas Amerikos moterų kongresas. Jisai tęsis 3 dienas. Jin sukviesta ir tikimasi dalyvausiant tūkstantis atstovų Amerikos moterų.

Kongresą šaukia Nacionalė Moterų Sufragisčių Sąjunga. Po šaukimu pasirašo senelė Carrie Chapman Catt, ankstybojo sufragisčių judėjimo vadovė.

Idomu, kaip kartais nepasiekimas gali būti akstinu ir daug didesnius darbus ir laimėjimus. Bent taip atsitiko moterims.

Pereitojo šimtmečio moterų, pačios būdamos beteisėmis, visuomet buvo jautrios kitiems pavergtiems, parodė pasiryžimo kovot prieš visokią beteisę. Tad tik natūralu, kad moterų užgyrė pirmą Pasaulinį Priešvergijinį Kongresą, šaukiamą Londone, 1840 metais, ir pasisakė jame dalyvauti. Aštuonios žymios amerikietės nuvyko Londonan.

Kova prieš vergiją tais laikais dar buvo gana radikalishkas žygis, tad reikia manyti, kad j Priešvergijinį Kongresą susirinko nors kiek pažangesnės, jeigu jau ne pažangiausios žmonijos dalies atstovai. Deja, Amerikos delegacijų nuostabai, joms pasakė: "Paties Dievo aiški valia" būtų sulaužyta, "jei prasižadėję moteriški atstovai būtų įleista kongresan".

Pravartys nuo to darbo, kuriam jos buvo širdingai atsidavusios, paneigtos, paniekintos moterų tos paniekos taip lengvai negalėjo užmiršti. Jos galvojo ir susijusios svarstė: "Negrus, už kuriuos mes norime kovot, perka ir parduoda ir mums aiškina, būk taip dedasi dėlto, kad jie juodi. Mes gi baltos, kilusios iš tu pačių baltų seimų, bet kiek gi mes turime daugiau teisių ir laisvės?"

Pasvarščiusios, moterų surado, kad jos mažai kuo teisėsnes už negrus ir kad joms, kaip ir negrams, tėra vienas kelias — kelias organizuotos kovos, kovos bendrai su visais pavergtaisiais ir išnaudojamais.

Aštuoniais metais vėliau, Seneca, N. Y., įvyko pirmas Amerikos moterų suvažiavimas, kuris savo drąsiais pareikškimais moterų klausimu ir reikalavimais moterims teisių buvo tartum perkūno trenksmu iš giedrios padangės.

Moterų savo kovose už lygias teises ir moterų apsaugos įstatymus sutiko sau širdingų draugų ir suliko sau priešų. Jos turėjo daug pasiekimų ir nepasiekimų. Vienos iš anksatybių kovotojų tapo sąlygų ar beviltės parbloktos, jų vieton stėjo, išaugo naujos darbuotojos. Judėjimas ėjo tai smarkiau, tai lėčiau, tačiau ėjo pirmyn, iki, pagaliau, baigiantis šimtmečiui tapo išgauta teisė balsuoti, taipgi įgyta daug ekonominių ir politinių atsiekimų.

Pradedant naują šimtmetį, kongresas peržvelga praeities darbuotę ir bandys nutiest kelią ateities darbams. Koki tie keliai ir planai bus, daugiausia priklausys nuo to, ar jame (kongrese) bus pakanka-

ma darbo moterų atstovybė, kuri visuomet turi plačiausius ryšius su dabartimi ir geriausią įžvalgą bei pajėgą su progresu žengt ateitin. Be darbininkių dalyvumo ir labai gražiais vardais (kaip kad, pavyzdin, Am. Revoliucijos Dukterų, pavirtusių į kontrrevoliucijos dukteris) organizacijos virsta karikatūromis, nenešančiomis visuomenei nei progresui jokios naudos.

Šiandien Amerikos moterų ekonominių ir politinių teisių atžvilgiu nesame paskutinės, bet nesame nei pirmutinės. Politikoje nors veik viskas leista, tačiau praktikoje dar tebėra nepasiekiamas. Ekonomikoje dar didesni trūkumai. Kuomet ponions mažai lieka kuo skystis, darbo moterims dar yra daug nedateklių, prieš kuriuos vis turim kovot. Moterų dar vis yra diskriminuojamos, geresniuose darbuose sunku gauti vietų, o ir gavus labai retai kur rasi lygią algą už lygų darbą. Be to, prasičius nedarbo dešimtmečiui į antrąjį, vis daugiau ir daugiau girdisi atakų ant moterų bent kokio darbo. Amerikos industrijos ir finansų rojalistai norėtų ištrinti visas šalies problemas pusės visos šalies gyventojų — moterų — lėšomis.

Motinytė mūsų šalyje dar vis tebėra moters sunkiu ir tankiai nepanešamu ir neišgalimu kryželiu.

Ateinantis Amerikos moterų šimtmetis kongresas turės prieš save plačių problemų ir jeigu jisai norės jas peržvelgti atvirų šviesoje, jeigu jis rūpintis užsilikusius netikslumus prašalinti, pastatyti Amerikos moteris pirmoj vietoj pasauliniame moterų judėjime, tai jis galės atlikti stebėtinai didelių darbų, kaip kad atlikti mūs pirmakūnės anoj prieš šimtmetį buvusioj tamsos ir pavergimo gadynėj.

Mūsų laikais daug lengviau moterims siektis pirmyn, nes tam matome skaisčių pavyzdį viename šeštadalyje pasaulio — Sovietų Sąjungoj —, kur moteris ir motinos teisės ne tik pripažintos, bet ir pilniausiai vykdomos visame šalies politiniame, ekonominiame ir kultūriname gyvenime. Alisa.

Gardner, Mass.

Lietuvių Moterų Klubas laikė nepaprastą susirinkimą balandžio 25-tą ir buvo apsvaustyta daug įvairių dalykų.

Gegužės 9 įvykis reguliaris susirinkimas ir kadangi tas susirinkimas pripuola prieš koncertą, moterų turėtų skaitlingai atsilankyti, nes bus daug svarbių darbų atlikti.

Gegužės 12-tą, paminėjimui Motinų Dienos, Lietuvių Moterų Klubas rengia didelį koncertą Millers Opera House, Pine St., kaip 2:30 val. po pietų. Koncertas bus klubo pirmutinis, tai komitetas stengias, kad būtų nepaprastai, prisirengę su originaliais kostiumais. Programoj taipgi dalyvaus Naujosios Anglijos pagsarsėjės dainininkas drg. I. Kubiliūnas su artistais iš Bostono.

Po koncerto, Lietuvių Piličių Klube bus vakarienė. Gardneriečiai ir apylinkių lietuviai, nepraleiskite puikios progos.

L. J. E.

PAGERBKIM MOTINAS JOMS RENGIAMAME KONCERTE MOTINŲ DIENĄ, GEGUŽĖS 12-tą, 7 VAL. VAKARO, 29 ENDICOTT ST., WORCESTER, MASS.

Motina! Koks gražus, daug reikiantis žodis-vardas. Motina — tai nepavarduojamas asmuo seimynoje, žmonijoje, valstybėje ir abelnam gyvenime. Nieks nėra pasirengęs tiek pasiaukauti vaikų gerovei, jų abelnam labai, kaip motina. Ji nugalė įvairius sunkumus-klūtis vaikų labo dėlei.

Ji kiekvienam atsitikime suteiktų paukauti net savo gyvenybę gelbėdama vaiką. Motinos rūpesčiai niekad nepasibaigia, ir jų niekas negali užvaduoti.

Ar daug mes įkainuojam šio gyvybės šaltinio, naujų kartų auklėtojos svarbią rolę abelnam žmonijos gyvenime?

Dalyvauskim šiame jų pagarbai rengiamame koncerte. Išreikškim dėkingumą jom už jų pasiaukavimą savo vaikų ir abelnos žmonijos labai, kartu paskatinkim jas prie ryškesnės veiklos už šviesesnį, gražesnių rytojų.

Aido Choro Merginų Grupė, dainuos Motinų Dienos koncerte

So. Boston, Mass.

So. Bostono Moterų Rengia Pilių Koncertą Atžymėjimui Motinų Dienos

Ivykis nedėlioje, gegužės 12 d., 6 val. vakaro, Lietuvių Žinių švėtainė, 2 Atlantic Ave. Koncertinę programą išpildys žymios Bostono ir apylinkės dainininkių spėkos: garsioji Harmonijos Grupė, kuri jau yra išaugusi į daug didesnę grupę; žinyčios jaunųjų grupė, harmonistas R. Buividas. Bys ir solistų.

M. K. Sukackienė

Prakalbą Motinų Dienos klausimu sakys žymi Naujosios Anglijos veikėja d. M. K. Sukackienė iš Worcesterio. Paskaitą minėtos dienos klausimu duos d. B. Lazickienė.

Žinyčios moterų grupė perstatys veikaluką "Sugrįžo Sūnus iš Karo." Bus ir daugiau pamarginimų.

Rengia bendrai trys moterų organizacijos: Žinyčios Moterų Ratelis, So. Bostono Moterų Klubas ir LDS 2-ros kuopos moterų. Kviečiame visus atsilankyti.

Bendras Moterų Komitetas.

—

LLD MOTERIMS

Lietuvių Literatūros Draugijos 2 kp. moterų susirinkimas šį mėnesį yra perkeltas iš gegužės 16-tos į 23 d., 8 val. vakaro, 376 Broadway.

Visos draugės įstėmykit ir atsilankykit kuo skaitlingiausia, nes bus duodama svarbi

Vitaminas C

Vitaminas C yra labai naudingas žmogaus organizmui abelnai, tačiau ypatingai jisai gelbsti apsaugot nuo skorbuto. Jo yra daugelyje maistinių augmenų, tačiau tūluose jis greičiau žūsta. Ypač jis prasiskiedžia vandenyje, tad čia ir išsiaiškina, dėlko svarbu sunaudot ir tą vandenį, kuriam vitaminas C turintieji produktai virė.

Vitaminą C daugiausia turi citrinos ir apelsinai. Paskiau seka daržovės: kopūstai, paimorai, svogūnai, salotos, pienės, žali žirniai, spinatai, kalifornai, burokai, šviežios morkos, pupelės, bulvės. Turi jo po šiek tiek ir vynuogės, bananės, obuoliai, grūšės. Taipgi randasi žaliuoj mėsos, piene, ir tūluose kituose produktuose, bet jau po mažiau.

A.

Clevelando moterų, kaip ir kas metai, ruošiasi didžiuliam masiniam paradui už taiką, kuriame unijos, taipgi kultūrinės ir broliškos organizacijos rengias dalyvauti. Viena iš daugelio žymių kalbėtojų bus Katherine Lewis, John L. Lewisio dukterė.

Komunistų moterų paskleidė 5,000 brošiūrų, taipgi turės radio prakalbą iš stoties WGAR 10:45 gegužės 8-tos vakaro. Jos remia Motinų Dienos Taikos Parada.

paskaita, iš kurios bus galima daug pasimokinti. Taipgi, kurios nesate pasimokėjusios, galite pasimokėti duokles ir atsimti knyga. Atsiveskite ir naujų narių.

—

LIGONĖS

Serga d. Marcelis Gedvilienė, 31 Rithfield Rd., Arlington, Mass.

Taipgi šiomis dienomis vėl smarkiai susirgo mūsų d. Š. Šukienė. Ji randasi savo namuose, 11 Swallow St., So. So. Bostone. Kurios draugės, gėms laikas pavelina, atlinkyte sergančias drauges.

LLD 2 Kp. Narė.

Pittsburgh, Pa.

Moterų Apšvietos Klubas Sparčiai Rengias Minėt Motinų Dieną

Gegužės 12-tą, 7:30 vakaro, 1320 Medley St., North Side, Pittsburgh, draugės moterų rengias tinkamai paminėt Motinų Dieną. Vakarišius susidės iš įvairių pamarginimų ir užkandžių. Įžanga bus tik 25c.

I šį vakarėlį turėtų labai skaitlingai atsilankyti Pittsburgho lietuviai, kaip moterų, taip ir vyrai, suaugę ir jaunuliai, nes Motinų Dienos minėjimas visiems priklauso. Tai diena pagerbimui brangių motinų, kaip gyvų, taip ir mirusių. Sujėimas į vieną būrį mums padarys daug naudos, turėsim progą plačiau susipažinti su Motinų Diena.

Moterų Apšvietos Klubas veikia North Sidej ir McKees Rocks. Jis dar tik 2 metai, kaip gyvuoja, bet narėm 30 narių. Visos narės rūpestingai darbuojasi pagal savo geriausią išgalę. I trumpą laiką atliko daug naudingo darbo. Surengė gerų parengimų ir daug aukavo geriem tikslam. Kaip dar jaunas klubas, tai daro gerą progresą. Susirinkimai taipgi pavyzdiniai. Pakol kas, tai dar tik bizniški susirinkimai laikomi, o toliau karų draugės turės ir lavinimosi susirinkimus vienu ar kitu klausimu, kuriuos mes, darbininkės moterų, turėtume pildinti suprast. Ypatingai turim susirūpinti karo situacija, kad nedaleist šiai šaliai įsivelt į karą. Šis klausimas taipgi rasi su Motinų Diena. Taigi, nepamirškite, 12 d. gegužės, 7:30 vakaro, būkit visi ir visos Motinų Dienos minėjime. Galėsime visi bendrai pasidalinti mintimis vienu ar kitu klausimu.

E. K. Slietienė.

Detroito moterų taipgi rengias Motinų Dienos Taikos Paradui, kuris įvyks gegužės 12-tą, 2 val. po pietų, prie Willis ir Woodward. Maršuos j Cadillac Square.

Geriausieji Motinai

Gegužės mėnesio antras sekmadienis Jungtinių Valstijų Senato ir Kongreso rezoliucija einant yra paskelbtas nacionalė šventė, "pašvėstas atminčiai geriausios motinos pasaulyje, mūsų motinos."

Ištiesu, visokio luomo, visokių pažiūrų žmonėms geriausia yra savoji motina. Niekas tiek nepasivęs, niekas tiek nenukentęs ir neatleis, kaip motina, tad nestebėtina, kad kilus sumanymui pašvėst vieną dieną per metus pagerbimui motinos, jisai rado liaudyje širdingą pritarimą.

Originalė tos dienos sumanytoja buvusi p-lė Anna Jarvis iš Philadelphijos. Jos mylima motina ją apleido — mirė — gegužės 9-tą, 1906 metų. Metinėj sukaktij, 1907 metais, vis dar tebekėsdama skaudų nuostolį ir gilų ilgėjį, p-lė Jarvis sumanė pašvėst vieną dieną per metus visoms motinoms. Jinai tada viešai pasiūlė antrą sekmadienį gegužės mėnesio, gražiausį sekmadienį mūsų krašte, pavadint Motinų Dieną. Jinai tuo tikslu prikalbinėjo daugelį arčiau valstybės vairo stovinčių asmenų, rašinėjo laiškus, asmeniškai kreipėsi į jų raštines, norėdama gauti dienai oficiali pripažinimą.

P-lės Jarvis darbas nebuvo veltus. Jos pačios valstija — Philadelphia — oficialiai pirmu kartu Motinos Dieną apvaikščiojo 1913 metais, kaip oficialę valstijos šventę. Tais pat metais jinai šalies senato ir kongreso tapo pripažinta nacionalė šventė, taip pat pasiekė ir užrubežius, apvaikščioja Anglijoj ir kitur.

Tyrės meilės ir pagarbos motinai jausmuose gimusi Motinos Diena greitai tapo pasiūta pirklių ir šoviniščių savai propagandai. Prieita net prie to, kad pradėta nustatinti, kas tinka ir kas netinka tai dienai. Taip, va, minintiem mirusią motiną tą dieną nustatyta dėvėti baltą gėlę, o pagerbianti gyvą motiną turi dėvėti raudoną gėlę. Myli, gerbi motiną — būtinai susirask tokią, o ne kitokią gėlę. Ir, būtinai, pirk dovanas, bent toks supratimas gaunasi iš visokių garsinimų, idealizavimų, kurie parėjo namo su dovanomis.

Dar daugiau ir įkyriau ura patriotai bandė pasikinkyti tą dieną militarizmo siekiams. Tačiau liaudies, kuri apsaugina ir atvaduoja visas gražias mūs didžiosios sudėtinės tautos tradicijas, atėjo pagalbon ir baigiamai surišt komerciniais ir militaristais pančiais Motinos Dienai. Jau per eilę metų darbo žmonės Motinos Dieną apvaikščioja kaip dieną taikos, dieną darbų už apsaugą ir gėrbūv motinoms.

Clevelandietės moterų, kurios jau kelinti metai tą dieną ruošia masinius paradus už taiką miesto gatvėse, su šypsa ant veido prisimena, kaip pirmu kartu joms išėjus į tas demonstracijas tūli "šimta-procentiniai" ura patriotai žiūrėjo į jas su pašaipa ir sakė: "Mums tos raudonos dienos nereikia, grįžkite su ja atgal į Maskvą."

Nei Motinų Diena nei tos dienos minėtojas nebuvo iš Maskvos, tad niekas ten ir negrįžo, tik taikos paradai ir mitingai Clevelande ir kituose Amerikos centruose vis didėjo ir vis supažindino daugiau žmonių su ta Amerikos liaudies dovana pasaulio motinų pagarbai, taipgi su liaudies siekais ne tik vieną dieną per metus, suteikt mylimai motinai

gėlę ar dovanėlę, bet padaryt motinos ir jos šeimos gyvenimą vertingu ir laimingu per ištus metus.

Kaip gali būt laimingos motinos tų 13-kos milijonų žmonių, kurie vaikšto be darbo? Ar gali džiaugtis žiedeliu motina, kurios jaunuoliai neturi darbų, nemato sau ateities, kurie būdami suaugę dar net nežino, kur gaus pirmą darbą, kuomet jiems laikas tvert savas šeimas? "Koks čia gyvenimas ar džiaugsmas gali būti," sako man žinoma motina, "kada 'karo žinios kaip vilyčios ražo per širdį. Sėdžiu prie radio ir verkiu per dienas. Kas žino, kada mūs vaikus pašauks karan. Argi ilgai anais metais ėmė paskelbt karą?"

Tadgi ir mes, Amerikos lietuvės, būdamos dalimi Amerikos liaudies moterų judėjimo, skelbdamos ir apvaikščiodamos mylimos Motinos Dieną, kartu su amerikietėmis moterimis šaukiame: "Jankės neateis!" Mes trokštame taikos ir gyvenimo savo jaunimui. Mes darbuojamės už daugiau paskyrų mūs jaunimo apšvietai ir darbams, o ne žudymo įrankiams. Mes mylime demokratiją ir darbuojamės už jos palaikymą bei plėtimą, kad ja galėtų naudotis ateiviai, negrai ir visos tautinės mažumos. Mes su visomis Amerikos moterimis siekiame apsaugos motinytė — priežiūros ir saugumo motinon ir kūdikiam, kas užtikrintų kiekvienai moteriškai teisę prie motinytės, kiekvienam kūdikiui teisę žmoniskai užaugti ir mokslintis. Tik tokias sąlygas atsiekus Amerikos motinai bus laiminga ir tiems kilniems siekiams mes, liaudies moterų, pašvenčiame Motinos Dieną ir už juos darbuojamės per ištus metus. Mažytė.

Ot, Kad Tik Jos Dirbtų Už Dyką

Vieną iš aršiausių priešdemokratinų žygių neseniai paskleidė Akrono Miesto Taryba priimdama rezoliuciją, kurioje reikalaujama, kad mokyklų taryba, departamentinės krautuvės ir ratams baliūnų darytuvės pravartytų visas išteklusias moteris iš darbo.

Einant ta rezoliucija, liaudies mokyklų viršininkas jau paskelbė manas atleisti visas išteklusias mokytojas.

Didėjas judėjimas už atėmimą darbų nuo išteklusųjų moterų yra pavojingas ne tik moterims, bet visai demokratijos eigai. Jeigu šiandien galima pasmerkt pusbadžiai ir ekonominei priklausomybei vieną grupę, tai kodėl rytoj negalima pasmerkt tam pačiam likimui kitą grupę gyventojų? Demokratija yra nedaloma: leisi atimt vienam, atims visiems.

Kada demokratiškiau nusiteikę žmonės argumentavo, jog darbas yra švenčiausia žmogaus teisė ir pareiga, tai tūli reakininkai sakėsi nieko neturi prieš moterų darbą, kad tik joms nereikėtų mokėti algas.

Akurat, kaip prieš šimtą metų, kada moterų galėjo ir turėjo dirbti, tik neturėjo teisės imti algos. Bet tie laikai daugiau negrįš.

—

Skalbėjos North Carolinoy gauna po 14 centų per valandą. Randasi dar ir tokie viešieji, kur gauna po 10 ar 11 centų per valandą.

Šiurpūs Balsai iš Lietuvos Katorgos

Rašo Or.

(Tąsa)

Šokit mano vyžos šitos, Ant kameros gul kitos. Aš vis dar tebestoviu prie lango ir žiūriu pro tvorą. Pro plyšius matau gatvę. Ten bėgioja vėjas ir vaikai, sukeldami apsnūdusių saulės atokaitoj dulkių debes. Girdėt balsai, matyt praeinantieji. —Bėgsiu,—pamaniau sau,—kas bus, tas bus.

Ir pats išsigandau pamanęs. Atsigręžiu ir dairaus po kamerą. Viskas šimtą kartų matyta, visur įkyru. Sienos puvenom dvokia. O pro langą įėjęs spindulių pluoštas brenda per dulkių tirstumą pačiu kameros viduriu ir sustoja prie durų greta priūgusio ušėtko, kurį mes kibiliu arba paraške vadinam. Apatinę sienų dalis dar neišdžiūvusi, nors liepos mėnuo įpusėjęs ir giedrių dienų buvo pakankamai. Ir taip kas dien tas pats ir vis tas pats. Metai eina po metų.

—Na, taip gyvent aš negaliu, aš bėgsiu kiek kojos neša. O gal pataikys, nušaus? —Nesinorėtų. Bet bandyt galima. Juk tik čia už lango šautuvu pasiramstydamas vaikšto sargas, ten už tvoros erdvė ir platu.—žingsnį mesk, kokį nori. Ir štai su tokia mintim nelaisvas eina per laisvę. Mane veda dantų gydyt. Daug vargo padėjau, kol išsiprašiau, kad vestu. O kad ir kiti būtų tokie japai, kaip Skorubskis. Jis įsikibęs mane akimis, o ranka nuolat prie atsegto kaburo, drąsiai mauk į šalį ir nepataikys. Reikia tik nuvogti keletą sekundžių laiko—ir išnykčiau tirstam priemiestyje. Bet su laiko kitų dviejų prityrusių sargų šaltas ir budrus žvilgsnis. Taip ir nepabėgu.

Atveda į laukiamą kambarį—į didžiulę salę, kurioj man net neįjauk darosi. Daugeliu paveikslų apkabinėtos sienos, tarp jų—pradėti, nebaigti ir tik ką nuškieuoti. Jie išduoda, kad čia dailininko gyvenama. Pasieniais vietomis pastatyti dar tušti ir nauji juodaksnio rėmai, laukia kol įsikūnįs dailininko fantazija į juos bus įdėta.

Apsėdam mažą staliuką. Ant jo padrikai išblaskyti pernykščiai "Trimito" ir "Mūsų Vilniaus" numeriai. Nuobodžiaudamas vartau, dairinėjuos ir nuolat mąstau, kad nepabėgu.

Vienas palydovas nukaukšį grindimis prie kito kambario durų. Pabeldžia galvą palenkęs.

—Aha, jau atvedėt,—lyg nustebusi prašneko išpurtusiu veidu moteris.—Tuojau priimsiu.

Vadinas, mano eilė. Paprašo—aš įeinu. Į mažą didelį langą kambarį. Ap linkui ant sienų—margi popieriai. Arčiau: repliukės, ylos, adatos—žodžiu, įrankiai dantims gydyti. Kambarį tik aš ir gydytoja. Ji liepia man sėstis. Bet aš matau už atdaro lango obelys judina šakas. Aš jai sakau:

—Tamsta tylėk. Rėkisi—pradės šaudyt ir tamstai klijus. Aš bėgu.

Moters kaktoj išsprogo dvi didelės akys, valandėlė veide dingo raudonumas. Aš jai sudie ir pro langą. Obelys ir sodo krūmai pasitiko mane kaip motinos sterblė išdykusį vaiką. Mane palydi nepaprasti, nesuprantami garsai. Gal sargų, gal pašalinių, bet man vistiek.

Aš minu kojom, kiek galiu—viskas bėga į mane. Griovys pasitaiko—peršoku, tvora—kūliais persiritu. Skrendu nuoširdžiai, visai nepasižiūrėdamas kaip užpakalįj manęs atrodė. Staiga pasuku gatvelėn apirusiais trobesiais ir lėtinu žingsni, stengiusis rodytis tokiu, kaip kiti. Bet gi mano drabužiai sako, jog aš be palydovo negaliu vaikščiot. Slėptis tučtuojau reikia. Atsargiai dairaus, nebebėgu, o einu. Keli žingsniai iš tako—pravaras tvartas. Tuščias—nieko nematyti. Šmuksteliu vidun.

Truputį dvokia mėslo nugulėta asla. Dar minkšta. Jei slėptis, tai slėptis. Imu rankom kasti duobę. Iš pradžių prie rankų limpa riebi, srūty prisigerusi žemė, toliau—lengvai kasamas smėlis. Širdis vis dar nenustojia belsti į krūtinę, o mintys įsakinėja:—Tik greičiau, tik greičiau!...

Baigta. Duobės pakaks atsigulti. Bet, kvailis, kas toliau! Kyštels kas galvą ir pamatys. Maut iš čia ir tiek. Bet mano laimei kampe randu maišą. Nesvarbu, kas jame buvo ir kur jis. Gulu į duobę, kojas apkasu žemėn, o viršun apsidengiu maišu. Guliu tamsoj, laukiu tamsos,

o tada—žinau, kur eisiu.

Praslenka valanda, kita, aš jau imu lengviau atsikvėpti. Atrodo, kad ir vakaras nebe taip jau toli. Bet tie varliukščiai, pasileidėliai, paršai, snargliai, nebežinau kaip juos ir bekoliot, tie vaikai. Nežinia iš kur atsibastė. Žaidžiamis lاندžiojo, lakstė ir aptiko mane.

—Vaje, žiūrėkit, kas čia!—ištiesė išsigandęs ranką į mane su atkištu smaguriu pirštu.

—Tylėk, nebijokit!—Užkalbinau vaikus. Bet visvien blogai. Visą laiką iki vakaro aš jų neišlaikysiu. Parbėgs namo ir kiekvienas būtinai papasakos. Tad paprašiau vieno, kad pašauktų savo motiną. Atejo. Papasakojau jai viską. Nepalaimėjau. Dėkui jai, moteriškės būta geros. Atnešė man valgyt ir pranešė mano giminėms, ko buvau prašęs.

Dar valandėlė, kai tik bus kiek tamsiau aš pakilsiu ir eisiu. Sveika laisvė tada. Dar kiek laiko praeina. Aš spardau kojomis žemes. Girdžiu žingsniai—ateina manęs parvest. Gal būt atneša ir drabužius, aš persirengsiu ir kas galės įtarti gatvę, kad aš kalins, o ne šiaip padorus pilietis. Ir aš džiaugsmo apimtas pasikėliu, numetu maišą. Žiūriu—priešais mane policininkas. Jis atgręžia brauningą tiesiai man į krūtinę ir varo atgal į kalėjimą. Atvedė ir uždarė. O čia jau prasidėjo antra mano pabėgimo istorijos dalis.

Apie vaikų radinį tvarte patyrė tarnaitė moters, pavalgydinusios mane ar kaimynkos ir pranešė, įskundė. Ot rūpžė, a? Ir dar darbininkė.

O kalėjime mane nuvedė kalvėn. Ji pirmajam kieme ir toli nuo korpuso. Ten radau viršininką Raupį ir du prižiūrėtojus: Šiaučiuoną ir Kraulevičių. Viršininkas įsakė mane nurengt ir paguldyt. Pats ir pradėjo. Iš peties, vis aukščiau ir aukščiau užsimodamas. Man nebebuvo noro nei rėkt nei spardyti. Kiekvienas smūgis, rodos, taip ir kartojo:

—Buvai iš sargybos ištrūkęs, bet nepabėgai.

Kol jie mane ten drausmės mokė, nė aš pats nebežinau. Turbūt iki aš lioviau si kvėpavęs. Po to jie mane apkalė pančiais ir kad nebūtų maža atidavė teisui, kuris už tai, kad aš pabuvau 8 valandas be sargybos davė priedo vienerius metus ir nepriskaitė to laiko, kurį aš jau buvau atsedėjęs.

Jis bėgo iš Ukmergės kalėjimo. Dantų gydytoja, pas kurią jis buvo nuvestas—ponia E. Kulvetienė, gimnazijos mokytojo dailininko Kulvečio žmona, todėl jis tiek daug ten ir paveikslų matė. Dabar jis Kaune džiovininkų kameroje. Apie jo pabėgimą mes buvom skaitę laikraščius. Tad pirmas mūsų susipažinimas prasidėjo sakiniu:

—Papasakok, kaip ten buvo?

Ir jis nuolat pridengdamas lūpas kraujais prispjauždyta nosine papasakojo tai, ką jį skaitė.

* * *

Kai Miršta

Kai į porą kambarių, skirtų ligoninei, sergantieji nebetilpo, juos guldė ligoninės koridoriuje. O kai ir ten buvo pilna, susirgusių niekur nebenešdavo. Ten pat ant kameros durų kreida užrašydavo "serga" ir imdavo gydyti. O šiltnė tar-tum toji senose knygos piešiama giltinė guldė kalinius vieną po kito ir leido juos laisvėn—į slėnų kapų užkampį, kur laidojami nekrikštos, pakaruokliai ir kaliniai, kur šlama keli augaloti kaštantai.

—Ei!—prievakaryj ėmė belsti į kameros duris.

—Ko norit?—atsiliepė sargas koridoriuje.

—Paimkit numirėlį.

—Ar jau vėl mirė?

—Mirė.

—Tad palaukit felčerio, jis dabar užimtas su kitais.

—Numirėliui felčeris nereikalingas. Išneškit greičiau, jis mums dvokt ims. Pusulandžiui praslinkus atėjo vaitais pakviptas felčeris. Iš įpratimo jis mirusiam dar pažūrėjo pulsą ir pamojo ranka sanitarams:

—Paimkit.

—Kur? Į ambulatoriją?

—Ne, tiesiog į lavoninę.

(Bus daugiau)

Iš LDS 5-to Apskričio Konferencijos

Balandžio 21 d., įvyko konferencija Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 5-to apskričio, Conn. valstijos. Teko atlaikyti konferenciją nedidelę lietuvių kolonijoj, Oakville.

Nors kolonija nedidelė, bet LDS kuopa gražiai gyvuoja, nuosekliai veikia. Kuopos pasirūpinimu ir oakvillečių draugų ir draugių pasidarymu, į konferenciją atvykę delegatai buvo nuosirdžiai priimti ir pavaišinti gardžiais pietais.

Nuosirdus priėmimas ir gardūs pietai, veikiausiai, paveikė tiek į delegatus, kad sekančiais metais nutarė laikyti konferenciją Southbury, taipgi nedidelę kolonijoj, kurioj pora metų atgal laikėme konferenciją ir visi buvome, taipgi, gražiai priimti ir nepaprastai gardžiai pavaišinti.

Pati konferencija buvo vykus. Delegatų pribuvo nuo visų apskričio kuopų, išskyrant New Britaino kuopą, kuri ne tik delegatų neatsiuntė, bet ir metinio raportoj jos sekretorius apskričiai neatsiuntė. Su džiaugsmu reikia pažymėti, kad Stamfordto kuopa atsiuntė du delegatų ir abu jaunuliu. Bridgeporte pradėjo veikti jaunuliu kuopa, gauna naujų narių ir į konferenciją atsiuntė du delegatų. Southbury kuopa taipgi atsiuntė jaunulę delegatę, prie jos buvo ir suaugusių delegatų.

Bridgeporto ir Southbury jaunieji delegatai užėmė net svarbias vietas konferencijos komisijose, kaip tai, finansų sutvarkymo, mandatų ir rezoliucijų. Reikiama, jaunuliu atvažiuo ne pasiklausti, bet prisidėti savo gabumais, žinojimu, prie apskričio darbo.

Bridgeporte jaunuliu kuop.

pa gerai susitvarkiusi ir veiklia visais žvilgsniais. Jaunuolė V. Ivanauskaitė, southbury, pareiškė, kad ji darbuosis savo kolonijoj jaunuliu tarpe, kad daugiau jų įtraukti į LDS ir išvystyti veikimą, o Southbury kuopoj priklauso net 20 jaunuliu.

Konferencija išrinko jaunuliu veikimui budavoti komitetą iš trijų narių, kurio pareiga bus įtraukti į kuopas daugiau jaunimo, išvystyti jaunųjų tarpe veikimą, ypatingai sporto srity. Šiuo laiku svarbiausia užduotis bus suverti bent kelis "softball" klubus ir rengtis prie būsimos LDS Olimpiados. Kad šį darbą praversti sėkmingai, kuopos turės bendrai dirbti su jaunuliu komitetu. Ant greitųjų teks atlaikyti kuopų susirinkimus, padaryti susisiektimai su jaunuliais ir suaukti jaunuliu suvažiavimas.

Konferencijoj buvo svarstyta ir suaugusių reikalai. Pasirodė, kad visame apskrity per metų laiką įrašyti tikslai 34 nauji nariai. Pas visą didžiumą delegatų matėsi jausmas, kad vėjus pareigos neatlikto, o vėjus laikas jau baigiasi. Dėlto nutarta reikauti Centro, kad paigintų vėjų iki rugpjūčio mėnesio. Drg. J. Orman sakė, kad Centras tuo klausimu jau kalbėjo ir į Centrą yra prisiųstų reikalavimų iš kitur, kad vėjų prailgintų, bet yra reikalavimų, kad būtų užbaigtas, kaip skelbta. Sekantiame metam į apskričio komitetą išrinkti: J. J. Mockaitis, S. Meison, J. Dižūnas, J. Kulikauskas ir J. Kazlauskas. Jaunuliu komitetan išrinkti: J. Murekaitė, A. Krulis ir A. Taraska.

Koresp.

duota Ispanijos kovotojams už demokratiją.

Aukavusių vardai per Prūsijos prakalbas: K. Beniu-lis aukavo \$1; po 50c: G. Cepulionis, M. Wallnut ir G. Shimaitis; po 25c: A. Kangiser, J. Valangevičius, P. Kmaras, A. Valangevičius, A. Baronas, W. Valangevičius, K. Gedvila, W. Ambrose ir A. Sauka. Su smulkiais viso pasidaro \$11.

Drg. Prūsikai su maršrutu neblogai sekasi. Liusu laikui eina per biznierių ir gauna aukų dėl "Vilnies" pa-laikymo. Zolynas.

PRAŠO CHAMBERLAINĄ LAUKAN

London. — Darbiečių vadas Anglijos seime Herbert Morrison reikalauja, kad ministeris pirmininkas Chamberlainas pasitrauktų iš valdžios. Didelis sujūdimas Anglijoj dėl to, kad vokiečiai taip sumušė ang-lus Norvegijoj.

Roma. — Italijos spauda kartoja, kad Italija nebijo taktininkų karo laivų ir pasirengus kariaut.

Pasaulinė Paroda Jūsų Namuose

New Yorko Pasaulinės Parodos ir New Yorko miesto Paveikslų Albumas. Didelio formato knyga, 9x12, iš 56 puslapių, spalvuotos spaudos viršelais, blizgančiai baltos ir aukštos rūšies popieriaus. Įsigiję šį albumą turėsite Pasaulinę Parodą savo namuose.

ALBUMO KAINA 25c KNYGA

Turiningas svarbiais paveikslais iš New Yorko miesto ir iš Pasaulinės Parodos. Gausus šaltinis įvairių informacijų, svarbus kūrinyms turėti savo namų knygyne kiekvienam lietuviškai kalbančiam žmogui.

Norėdami įsigyti tik po vieną egzempliorių mokestį galite prisiųsti pašto ženkeliais (USA) postal stamps. Mokestį prašome prisiųsti kartu su užsakymais.

GERA NUOLAIDA KAINOJE PLATINTOJAMS

Platintojams, kurie ims nuo 10 iki 24 egzempliorių, kaina po 20c už egzempliorių, nuo 25 ir daugiau—po 15c už kopiją.

Prašome tuojaus siųsti užsakymus šiuom antrašu:

‘LAISVĖ’

427 Lorimer St.

Brooklyn, N. Y.

“Laisvės” Parengimai Brooklyne

Liepos 7 July Piknikas

KLASČIAUS CLINTON PARK
Betts & Maspeth Aves. Maspeth, N. Y.

“Laisvės” Parengimai Kituose Miestuose:

Birželio 9 June Piknikas

LIBERTY PARK, BALTIMORE, MD.

Liepos 4 July Piknikas

VOSE PAVILION PARK
MAYNARD, MASS.

Liepos 28 July Ekskursija

LAKE HOPATCONG
NEW JERSEY

Lithuanian-English Self-Instructor

PARAŠO DR. J. J. KASKIAUCIUS

Rankvedis angliškai kalbantiems mokytis lietuviškai. Taipgi naudotinas lietuviškai kalbantiems mokytis angliškai.

256 PUSLAPIŲ. KAINA \$1.50

LEIDZIA DIENRASTIS “LAISVĖ”

427 LORIMER STREET

BROOKLYN, N. Y.

Šis rankvedis bus gatavas pradžioje liepos mėnesio šių metų. Kas užsisakys iš anksto ir kartu su užsakymu prisiųs mokestį gaus už \$1.25.

Kadangi tokio rankvedžio išleidimas daug kainuoja, tai daug jo nespausdinsime. Darysime arti tiek, kiek gausime iš anksto užsakymų. Tad savęs užtikrinimui užsisakykite iš anksto—dabar—tuojau.

Negiriant, bet Palyginant

Siomis dienomis pateko į rankas labai įdomus lapelis, išleistas Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, bet niekur neplatintas. Bent aš niekur nemačiau jį platinant. O tame lapelyje suteikiamos informacijos labai naudingos ir svarbios visiems lietuvių visuomenei. Jame mes randame nepaprastų faktų apie pašalinius susivienijimus ir įvairias apdraudas kompanijas. Niekas neperdėta ir niekas neatimta. Paduota tik šaltos skaitlinės.

Iš tų informacijų man daug kas paaiškėjo, kas nebuvo aišku. Pavyzdžiui, pirmiau aš niekur nebuvau matęs rimtų informacijų, kiek, palyginamai, kaštuoja nariams priklausymas prie įvairių lietuviškų pašalpinių susivienijimų ir prie didžiųjų kapitalistinių apdraudos kompanijų. Manau, jog tos informacijos bus gana didelė naujiena daugybei ir kitų dienraščio „Laisvės“ skaitytojų—ypatingai tiems, kurie dar nepriklausio prie jokio susivienijimo, o norėtų ir turėtų priklausyti. Todėl čia paduodu kai kurias ištraukas iš to lapelio. Štai jos:

PALYGINIMAS APDRAUDOS MOKESČIŲ

Žemiau paduodame keletą pavyzdžių kas liečia apdraudos mokesčių Lietuvių Darbininkų Susivienijime, Susivienijime Lietuvių Amerikoje, Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijime ir keturiose stambiose apdraudos (insurance) kompanijose.

Žemiau telpanti lentelė parodo, kiek viso reikia mokėti į metus už \$1,000 apdraudos:

\$1,000 PAPRASTOS (WHOLE LIFE) APDRAUDOS

	Amžius	20	25	30	35	40
LDS		\$13.68	\$15.72	\$18.48	\$21.72	\$26.28
LRKSA		16.22	17.94	20.16	23.06	26.92
SLA		17.87	19.26	21.71	24.90	29.13
Metropolitan		16.87	19.04	21.80	25.35	30.04
John Hancock		16.57	18.53	21.02	24.24	28.46
Prudential		17.49	19.66	22.42	26.09	30.98
Aetna		18.40	20.48	23.14	26.57	31.07

Kas liečia LDS ir kitus Susivienijimus, tai į tą mokesčių įeiną ir mokesčiai į lėšų fondus.

Tas parodo, kad LDS mokesčiai mažesni, negu kitur. „Insurance“ kompanijos ant tos rūšies apdraudos turi taip vadinamą „participating“ arba dividendų planą. Tačiau dividendai nebūna visada užtikrinti.

Viršų paduota LDS mokesčiai ant \$1,000 apdraudos yra sulig dabartinės pastovios mokesčių (level rate) lentelės, sulig kurios taipgi yra pinigų atsiėmimo vertė. (Pinigų atsiėmimo vertes galite rasti LDS konstitucijos pataisymuose.) Pavyzdžiui, dabar įsirašo į LDS 40 metų amžiaus asmuo ant \$1,000 apdraudos. Už 10 metų jis gali gauti \$154 kaip pinigų atsiėmimo vertę; už 20 metų—\$358, jeigu dėl kokios nors priežasties pasitraukia iš organizacijos.

20 METŲ ENDOWMENT—\$1,000 APDRAUDA

	Amžius	20	25	30	35	40
LDS		\$42.33	\$42.70	\$43.22	\$44.01	\$45.30
LRKSA		42.33	42.70	43.22	44.01	45.30
SLA		46.46	46.87	47.45	48.33	49.76
Aetna		42.89	43.07	43.41	44.18	45.60
Metropolitan		45.46	46.15	47.04	48.28	50.13
John Hancock		47.51	47.95	48.58	49.53	51.08
Prudential		47.53	47.84	48.33	49.38	51.31

VAIKŲ 20 METŲ ENDOWMENT—\$500 APDRAUDA

	Amžius	3	5	8	10
LDS		\$20.98	\$21.08	\$21.23	\$21.38
LRKSA		21.23	21.35	21.48	21.53
SLA dar neturi					
Metropolitan		22.78	22.65	22.40	22.31
John Hancock		24.48	24.54	24.96	25.38
Prudential		22.87	22.99	23.22	23.42

1. LDS yra ne tik apdraudos ir pašalpos organizacija, bet taipgi svarbi Amerikos lietuvių kultūros ir apšvietos įstaiga. Jeigu keliais centais būtų ir didesnė mokesčiai, negu kokio „insurance“ kompanijoj, ir tai lietuviui visada naudingiau prigulėti savo lietuviškoj organizacijoj ir budavot tą organizaciją, kad ji galėtų daugiau naudingų darbų atlikti apšvietos ir kultūros srityje, palaikyme lietuvių, organizavime lietuvių jaunimo ir t. t. Kaip matote iš viršų paduotų pavyzdžių, apdraudos mokesčiai ne tik ne didesnė mūsų Susivienijime, bet mažesnė, negu kitose panašiose organizacijose ir apdraudos kompanijose. Tai jau ir iš to atžvilgio naudinga prigulėti prie LDS.

2. Asmuo, paimdamas apdraudą „insurance“ kompanijoj, negali gauti pašalpos. Stambios „insurance“ kompanijos visai neturi pašalpos skyriaus. O jeigu kuri „insurance“ kompanija turi pašalpos skyrių, tai mokesčiai labai augsta, kelis kartus augštesnė, negu LDS. Gi būnant LDS nariu galima prigulėti pašalpos skyriuje už palyginamai mažą mokesčių ir, atsitikime ligos bei sužeidimo, galima gauti tinkamą pašalpą.

3. LDS, kaip fraternalė organizacija, turi taip vadinamą Nepaprastos Pagelbos Fondą. Iš to fondo teikiama nepaprastai pagalba tiems LDS nariams, kurie, dėl vienokios ar kitokios priežasties, randasi dideliu nedateklui; kuriuos paliečia liga ir kurie išėmė visą pašalpą netenka jokios paramos. Taipgi iš to fondo duodama stipendijų biednesiems LDS nariams jaunuoliams studentams, besisiekiantiems augštesnio mokslo. Į tą fondą nariai moka kasmet po 20 centų. Ir tuos 20 centų pridėjus prie apdraudos mokesčių, ir tai LDS nariai moka už apdraudą mažiau, negu mokėtų kokioj nors „insurance“ kompanijoj.

4. LDS nariai gauna laikraštį „Tiesa.“ Už mažesnę mokesčių gauna ne tik apdraudą, bet dar ir laikraštį.

5. Prigulint prie LDS galima darbuotis, veikti apšvietos ir kultūros srityje. Sueina daugiau žmonių, daugiau pažinčių. Įvairūs, kultūringesnis gyvenimas.

Pilietis.

Paterson, N. J.

Iš Patersono pranešama, kad balandžio 28 dieną mirė Vincas Padegimas (Pagazelskis). Palaidotas 1 d. gegužės—Cedar Lawn kapinėse.

Vincas Padegimas mirė, turėdamas 61 metus amžiaus. Pirmą sykį į Ameriką atvažiavo suvirš 30 metų atgal; buvo grįžęs į Lietuvą ir vėl atvyko čia.

Padegimas paėjo iš Lietuvos Taručių kaimo, Merkinės valsčiaus. Lietuvoje paliko du brolius—Petrą ir Steponą; Amerikoje randasi brolis Adomas, kuris gyvena Cleveland, Ohio.

Taipgi Vinco randasi žmona, dvi dukters ir sūnus Lietuvoje. Tačiau per pastarąjį laiką Vincas su savo šeima, Lietuvoje palikta, nesusirašinėjo.

Vincas buvo laisvas žmogus—priklausė prie kai kurių laisvų draugijų.

Reporteris.

San Francisco, Calif.

Gegužės 11 ir 12 dienomis čionai bus laikoma Komunistų Partijos Californijos distrikto konvencija. Tai bus konvencija nominavimui partijos kandidatų į įvairias valstijines ir nacionalines valdviates. Partijos distrikto komitetas vienbalsiai nominavo garsiąją kovotoją Anita Whitney, kaip vyriausią kandidatę. Ji nominuota į Jungtinių Valstijų senatą.

Partijos rinkimų kampanijos direktorium paskirta žymni veikėja Louise Todd.

Ryšyje su partijos distrikto konvencija ir nominacijomis, partijos valstijos sekretorius William Schneiderman išleido platų pareiškimą, kuriame jis nurodo, kad būsimose rinkimuose nebus didelio skirtumo tarpe demokratų ir republikonų. Šių abiejų partijų vadai atstovauja tuos pačius interesus ir rinkimų kovą tarpe jų esti tikslai už vietas ir algas. Abi partijos šiandien skina Amerikai kelia į europinį karą. Abi partijos pamatiniai gina stambiojo kapitalo interesus.

Tad labai svarbu, kad būsimuose rinkimuose būtų revoliucinės partijos kandidatai, kurių platforma yra griežtai prieškarinė platforma. Tokia partija yra K. P. ir tokiais kandidatais bus tos partijos kandidatai.

Rep.

Cleveland, Ohio

Corlett Apie linkėj

Pereitų metų vidurvasarį šios kolonijos darbių jaunuoju Laurušaičiūtė apėjo Clevelandą ir išvažiavo į Pasaulinę Parodą, Long Island. Ji iš ten negrįžo ir apsigyveno pas savo pažįstamus draugus Graibus Long Island, N. Y. Taip draugai Graibai, kaip ir Tillie Laurušaičiūtė, anksčiau gyveno Clevelande ir nemažai pasidarbavo darbininkų judėjime.

Balandžio 27 d. Tillie Laurušaičiūtė apsidė su draugu Graibų sūnumi Juozu Graibum ir žada su savo gyvenimo draugu ir ant toliau apsigyventi Long Islande.

Abudu jaunavedžiai Clevelande kilę ir paaugę, prigulė jo ir dabar priguli prie darbininkų organizacijų. Jie nemažai pasidarbavo Clevelando lietuvių darbininkų judėjime, ypač dailės srityje. Tai visi clevelandiečiai, seni veikėjai ir jaunuočiai, jaunavedžiai draugam Graibam velina linksmo ir laimingo šeimyninio gyvenimo. Visi clevelandiečiai manome, kad draugė Tillie Graibienė su savo gyvenimo draugu ir toliau darbuosis darbininkiskame judėjime dėl savo ir visos žmonijos geresnės ateities.

A. M. B.

Chicagos Žinios

Einant Prie Pabaigos LLD Naujų Narių Vajaus

Kaip kurios Lietuvių Literatūros Draugijos kuopos, ypač 19-toji kuopa, su pasididžiavimu gali pasakyti, kad gražiai darbavosi naujų narių gavimui, nes jau turi per 40 naujų narių gausius. Kitos kuopos tokiu gausumu negali pasigirti. Tiesa, 116 kuopa, kuri veikia West Sidės apielinkėj, gražiai pasidarbavo naujų narių gavime.

Be to, draugai, dar galime gražiai atsirekomenduoti ir tose kuopose, kur mažai veikėme, nes dar turime laiko. Nors nacionaliam plote į u vajus pasibaigė. Bet mūsų apskričio ribose vajus baigsis tik su gegužės 26 d., tai mūsų didžiuliam piknikui Birutės darže.

—o—

Visi Rengkitės Dalyvauti Piknike

Gegužės 26 d. Birutės darže, 79th St. ir Archer Ave., įvyks LLD 1-mo ir LDS 2-ro apskričių didelis pavasarinis piknikas.

Čia, draugai, ne tik linksmai laiką praleisime, džiaugdamiesi pavasario aplinkuma, bet bus Literatūros Draugijos vajaus užbaigtuvės ir dovanų išdalinimas pasižymėjusiems vajininkams.

Taigi visi kuopų veikėjai, visi literatūros platintojai ir apšvietos skleidėjai per likusias tris savaites darbuokimės, kad gautume kuo daugiausia naujų narių.

—o—

Vaikai Plėšia Mailbaksius

Policija suėmė ir apklausinėja F. Hoppe, 15 m., Ch. Zalewski, 18 m., ir Czarnik, 16 m., dėl plėšimo mailbaksius. Sakoj, jie bėgė kelių mėnesių buvę atplėšę 400 mailbaksius.

Ko gero gali laukti, kai to amžiaus vaikai užsima plėšimais?

—o—

Zagariečių Kliubas Auga Nariais ir Įtekme; Įsirašo 8 Nauji Nariai

Balandžio 28 dieną Zagariečių Kliubas laikė savo susirinkimą, Hollywood svetainėje. Narių dalyvavo daug. Kliuban įstojo 8 nauji nariai: J. Leveika, B. Brazauskienė, J. S. Smith, D. J. Smith, J. Gražulis, F. Žiekus, M. Mikulis; vieno pavardės nenugirdau.

Vienas naujas narys pareiškė, kad jis iš Zagariečių Kliubo pomirtinės nereikalauja. Jis pasakė: „Aš kliuban įstojau, ne kad išnaudoti, bet dėl to, kad myliu Zagariečius.“

Komisija išdavė raportą iš parengimo, kuris įvyko kovo 30 dieną, Lietuvos svetainėje, Cicerio. Iš raportu paaiškėjo, kad tas parengimas buvo gana sekmingas. Komisija pridavė \$83 pelno ir pasakė, kad visi tikėtai suplausk, tai dar bus apie \$40. Tai graži suma. Susirinkimo dalyviai rankų plojimu išreiškė komisijai padėką už pasidarbavimą. Ačiū.

Kita komisija pranešė, kad 26 dieną gegužės yra palmta Spaičio daržas ir yra rengiamas piknikas. Buvo patėmyta komisijai, kad tą pačią dieną „Naujienu“ piknikas įvyks. Komisija sakė, kad nieko apie tai nežinojo. Buvo duotas įnešimas, kad pikniką perkelti į kitą dieną, arba visai likviduoti. Didžiama balsų palikta taip, kaip yra. Kadangi tą pačią dieną ir susirinkimas pripuola, tai nutarta, kad gegužės mėnesio susirinkimą visai nelaikyti. Tad sekantis Zagariečių Kliubo susirinkimas įvyks birželio 23 dieną. O išvažiavimas bus gegužės 26 d., Spaičio darže.

J. B.

CICERO ŽINIOS

Nuimė ant Bažnyčios Trepu Bal. 26 d. brolis Nuruževičius ėjo pasimelsti į lietuvių bažnyčią. Kaip tai pasitaikė,

žmogus puolė ant bažnyčios akmeninių laiptų ir taip dikčiai sumušė galvą, jog neteko sąmonės ir numirė.

Niekas aiškiai nežino, kaip atsitiko, nes kaip kiti žmonės išėjo iš bažnyčios po rytmetinių mišių, tai Nuruževičių rado be kalbos. Tačiau išaiškinama, kad jis turėjo pulti einant į bažnyčią ir mirtinai užsigauti.

—o—

Svarbus Pasikalbėjimas

Bal. 30 d. Lietuvių Liuosybės Salė įvyko pažangiečių pasikalbėjimas apie veikimą. Dalyvavo būrys veikėjų. Iš Chicagos atvyko F. Abekas pasikalbėjime dalyvauti. Buvo atžymėta, kad Cicerio pažangus judėjimas auga, organizacijos bujoja. Labai buvo smagu prisiminti, kad mūsų mieste įsikūrė LDS jaunimo kuopa Zips. Taipgi įsikūrė Cicerio Moterų Pažangos Kliubas.

Apart šių organizacijų, tenka žymėti, kad labai gražiai auga ir bujoja LLD 92 kuopa ir LDS suaugusių kuopa.

Tarp kitų dalykų, buvo išsireikšta, jog čia reikėtų daugiau pradėti veikti meno srityje. Manau, kad Moterų Kliubas tuo dalyku galėtų labai gerai pasirūpinti.

Vilnietis.

Stockholmas Kaip Girdų Fabrikas

New York.—Plačiai žinomas radio žinių pranešėjas Lowell Thomas ketvirtadienio vakare vadino Stockholmą „gandų fabriką.“ Jis nurodė, jog kai patį anglų valdžią pripažino, kad anglų kariuomenė pasitraukė iš Dombaso ir išplaukė laivais iš Andalsnes, tuo pačiu laiku gandai skleidžiami iš Stockholmo, kaip „žinios“, dar tvirtino, būk anglai sulaukė vokiečių prie Dombaso ir „smarkiai ten kertasi su naziais.“

Kitas tą pačią dieną paskleistas iš Stockholmo, Švedijos, pranešimas skelbė, būk anglų karo laivai ir lėktuvai nuskandinę vieną kareivinį vokiečių laivą Kattegate, o kitą padegė. Šį gandą nepakartojo net Anglijos spauda.

SSSR Ūkinis Bendradarbiavimas su Iranu

Maskva. Elta. — Sovietų Sąjungos ūkio organas „Industrija“ svarsto naują prekybos ir laivininkystės sutartį su Iranu (Persija). Laikraštis konstatuoja, jog ta sutartis gali pagilinti ir tarpusavio ūkinius santykius. Sovietų Sąjunga galinti paremti Irano tautinės pramonės plėtimąsi. Žymią dalį priemonių, reikalingų Irano pramonės plėsti, pagamins Sovietų Sąjungos fabrikai. Irane esą jau įrengti, Sovietų Sąjungos žmonėms vadovaujant, keli ryžių perdirbimo fabrikai. Be to, Sovietų Sąjunga teikia Iranui mašinų ir įrankių tabakui ir vilnai apdirbti. Iranas, kurio eksporto 30 nuoš. ir iki šiol ėjo į Sovietų Sąjungą, dabar dar išplės savo medvilnės, vilnos, ryžių, razinų, daktilių ir kt. eksportą.

Istanbul, Turkija, geg. 3. —Vokiečiai kreipia atydą į Anglijos ir Francijos karo laivų telkimą. Viduržemio Jūroj. Vokietijos atstovas Turkijai von Popen važiuos į Berlyną pasitart dėl to su savo valdžia.

PRANEŠIMAI IS KITUR

ELIZABETH, N. J.

LDS 33 kp. susirinkimas įvyks trečiadienį, geg. 8 d., 8 v. v., 408 Court St. Nariai dalyvaukite, nes bus Centro Valdybos balsavimas. Taipgi atsiveskite ir naujų narių. Mūsų kuopa būtinai turi gauti 13 naujų narių. Visi prie darbo. — V. K. Sheralis, Sekr. (108-109)

SCRANTON, PA.

ALDLD 39 kp. susirinkimas įvyks pas draugus Gluoksnus, trečiadienį, 8 d. geg., 7 v. v., 1256 Diamond Ave. Draugai, būkite laiku, nes turime daug svarbių dalykų aptarti. (108-109)

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St. — Brooklyn — „Laisvės“ Name

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Pulkis, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gėspadoriskai nuvirsti kopūstai ir barščiai.

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VĖLAI VAKARO

Vasaros laiku visada yra gražus pasitrinkimas piemiškų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

Lietuvių Kūro Kompanija

IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS

Į JOSŲ SENĄ AR NAUJĄ SILDYTUVĄ (Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmirusios jūsų namus ir idės tinkamą „burner“ arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai suteikiame aprokas mus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 GRAND STREET

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

Mother's Day DINNERS

Motinos Dienai Pyragas

Pavaišinkite motiną ir visą šeimą šiuom skaniu pyragu Motinos Dienoje. Varpo keptuvė jums iškeps skaniausią pyragą. Užsisakykite dabar.

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Calch ir raisin duona. Taipgi kepa roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Ant jūsų pareikalavimo, suteiksim informacijas apie svorį ir kainas. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksim informacijas apie svorį ir kainas.

VARPAS BAKERY, 36-40 St., Street, Brooklyn N. Y.

Office Phone EVergreen 8-1090 Inside Phone EVergreen 4-6485

FLUSHING Russian & Turkish Baths, Inc.

29-31 Morrell Street

Brooklyn, N. Y.

OPEN DAY AND NIGHT

Managed by

RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accommodations.

Admission 50c, day & night, Saturday night 75c. SPECIAL RATES PER WEEK

LADIES' DAYS Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents

GENTS' DAYS Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Gražus LDS Jaunimo Sporto Bankietas

Pereitą sekmadienį, Laisvės salėje, įvyko LDS Jaunimo Sporto Bankietas. Tai tur būt pirmas tokis gražus ir pasekmingas LDS jaunimo surengtas vakarėlis. Dalyvavo nemažai suaugusių, ir daug čia gimusių jaunimo. Taipgi ir nemažas skaičius lietuvių sportininkų. Buvo pasižadėjusių ir daugiausia būti, bet paskutinę minutą turėjo permainingai planus. Karolis Požėla, lietuvis ristikas, su Angeliu buvo pasižadėję dalyvauti. Bet po šeštadienio vakaro ristikų Brooklyne, jiems reikėjo greitai išvykti Bostonui ir nors jie bandė sugrįžti nors kiek laiko dalyvauti vakarėlyje, bet nespėjo. Bankietui prisitūstę sekamą telegramą:

"Gailimės, kad negalime suspėti dalyvauti vakarėnyje šį vakarą. Mano geriausi linkėjimai LDS jaunimui sportininkams ir velinui jiems geriausio pasisekimo. Manau, kad galėsim pasirodyti kokiame jūsu rengiamam piknike kur nors Amerikoje šią vasarą. Viso geriausio. (Pasirašo)

Angelas ir Požėla.
Telegrama buvo išsiųsta iš Derby, Connecticut, pusę po aštuonių. Dar buvo ilga kelionė New Yorkan, tad matydami, kad nebesuspsės, atsispašė publikos.

Jaunimas turėjo ir trumpą programą, kuriai vadovavo J. Ormanas. Jis perstatė Juozą Juškauską, jauną New Yorko Universiteto football lošėją, Leo Raukaską, scrantonietį lengvasvorį kumštinką, kuris pastaruoju laiku siekiasi laimėti lengvasvorio čempionatą ir kitus.

Taipgi Tom Yermal, LDS sporto darbuotojas ir rašytojas, suteikė Newarko LDS Bowling tūmų gražią paukšutą trofė, kaip New Yorko apylinkės LDS jaunimo čempionato ženklą ir po aukštinį ženklą Walter Skeistaičiui (newarkiečiui) ir Adomui Senken (maspethiečiui) už pasižymėjimą geriausiai laike Bowlinglošimo.

Tapo perskaityta telegrama nuo Vito Tamulio, Brooklyn Dodgers "picerio" iš Pittsburgho, kur tą dieną jo tymas lošė ir pasveikinimas nuo Jimmy Powers, New Yorko Daily News Sporto redaktoriaus. Abu linkėjo geriausio pasisekimo LDS jaunimui.

Vakarėliui pasibaigus, visi dalyviai gyrė jaunuosius už surengimą tokios gražios pramogos, ir gspadines, drauges—Vižianskienę ir Bedermanienę, už labai skanių valgių vakarėlius surengti. Todėl tikimasi, kad ir ateityje, kaip suaugusieji, taip ir jaunimas lankysis jų parengimuose.

—Rep.

Komunistai Turės Konvenciją

Kaip skelbia "Daily Worker", Komunistų Partija turės New Yorko mieste partijos nominacinę konvenciją pradžioj birželio mėnesio. Ji prasidės milžinišku konvencijos atidarymo masiniu mitingu sekmadienį, birželio 2-ą, 11 val. ryto, didžiojo Madison Sq. Garden salė. Bilietai jau gaunami darbininkų knygynuose. Rezervuotoms vietoms bilietai 55c., 88c., ir \$1.10.

Tūkstančiai Aplikantų Ligoninių Darbams

Pereitą pirmadienį, 80 Center St., N. Y., pradėta išduoti aplikacijos miesto ligoninėse patarnautojų darbams (orderlies). Egzaminai bus 29-tą, birželio. N. G. Schlamm, kvotimų viršininkas, sako, kad aplikantų būsią apie 2,500.

Lietuvių Diskusijų Vakarai Vyksta

Pereitą pirmadienį įvyksiam savitarpinio švietimosi diskusijų vakare vėl buvo daugiau publikos, negu pirmesniuose. Lietuviai darbo žmonės jau praputo kas antaras pirmadienis lankyt tuos mitingus, o jų skaitlėjimas rodo, kad žmonės mato esant teisingomis, įvertina juose išgirstas nuomones svarbiais bėgamaus klausimais. Švietimosi vakarus rengia lietuviai komunistai.

Pirmadienį įvedamąją kalbą pasakė D. M. Šolomskas, plačiai išdėstydamas Anglijos imperijos augimą ir būdus, kuriais ji to augimo atsieki praityje, taipgi ko ir kaip ji siekia dabartyje, bandydama plėsti šį imperialistinį karą ir jin įtraukti vis daugiau neutralių šalių. Nurodė jos didesnę pastangą įtraukti karan ir Ameriką.

LKN.

Motuzų Filmos

Brooklyne geg. 8 ir 9 dd., Newark—gegužės 10, Paterson—gegužės 11, gegužės 12—jau Worcester, Mass.

Brolių Motuzų spalvuotosios filmos iš Lietuvos, Vilniaus, Lietuvos kariuomenės ir Vilnių įžengimas ir Pasaulinės Parodos lietuvių dienos vaizdai brooklyniečiams ir kitų kolumbių lietuviams taip patiko, kad daugelyje vietų žmonės netilpo į sales. Paskiausiai rodyti Brooklyno Lietuvių Piliečių Klube. Neturėjusių progos šeštadienį paveikslus matyti ir grįžusių nusivylusių namo, labai atsiprašome. Salė buvo kupina, o daugiau sugrįst žmonių nebuvo galima, nes nei stovimų vietų, ne tik salėje, bet ir koridoriuje jau nebuvo.

Nemačiusiems paveikslų, dar bus proga pamatyti. Bet jau paskutinė proga! Brooklyne: šv. Jurgio parapijos salėje, 207 York St., Central Brooklyne, gegužės-May 8 d., trečiadienį, nuo 8 val. vakare ir gegužės 9 d., ketvirtadienį, Apiešimo parapijos salėje, kampe North 5th ir Havemeyer Sts., nuo 8 val. vakaro. Daugiau Brooklyne šių paveikslų nematysime.

New Jersey paveikslai rodomi gegužės 10 d. nuo 7:30 val. vakaro Lietuvių salėje, 180 New York Ave., Newark, ir šeštadienį, gegužės 11 d., nuo 8 val. vakaro, Lietuvių Parapijos salėje, 147 Montgomery Place, Paterson, N. J. Po to, Broliams Motuzams palinkėsime laimingos kelionės į Naująją Angliją. Gegužės 12 d. jau rodyt Worcester, Mass.

J. Valaitis.

Masės Suomų Suėjo Išgirst Browderį

Earl Browder, Kom. Partijos generalis sekretorius, Suomų Darbininkų Klubo suruoštam mitinge pereitą pirmadienį, Harleme, buvo sutiktas atsistojimu ir ilga ovacija. Salė buvo perpildyta publikos. Jis aiškino istorišką reikšmę Sovietų-Suomų paderytos sutarties.

Perspėjo Miesto Tarybą Nekapot Budžeto

New Yorko Valstijos Industrinė Taryba, atstovaujanti CIO unijas, perspėjo Miesto Tarybą prieš tolimesnį kapijomą miesto budžeto. Ji sako, kad unijos griežtai kovos prieš bile kokį pasimojimą dar labiau mažint jau ir taip apkarpytas paskyras švietimo ir kitiems socialiams reikalingams.

Samatų Tarybos nustatytas \$581,048,834 budžetas ir taip "jau yra \$22,000,000 nesubalansuotas," pareiškė Isidore Blumberg, Industrinės Tarybos atstovas.

Ponas Henry J. Amy, atstovaujantis Piliečių Budžeto Komisijai, stambiojo biznio ir nuosavybių organizacijai, reikalavo dar nukirst \$4,115,677 nuo budžeto, vėl milionu nužadinant ir paskyras švietimo reikalingams.

Williams Byla Eis Trečiam Teismui

Apeliacinė Divizija vėl nusprendė, kad John Williams, negras jaunuoju, Brooklyno teisme nuteistas "prieš svorį patikėtinų parodymų" ir kad jis privalo būti teisiamas iš naujo, jo byla pernagrinėta. Apeliacinė Divizija jau antru kartu grąžino šią bylą vietiniam teismui.

Pirmu kartu ji teisė kaltinimu žaginusi, antru kartu jau tik pasikėsinusi žaginti. Liūdymai prieš jį buvo toki neįtikinanti, jog sukilo plati visuomenė reikalaut jo paluosavimo. Tačiau Williams tebelai komas kalėjime nuo 1938 m.

Puikus Koncertas

Visiems norintiems pasigrožėti tikrai puikiu koncertu reikėtų jau dabar apsipirpinti kompozitorės Salinaite mokininių koncerto bilietais, nes jie nebus parduodami prie durų.

B. L. SALINAITE, kompozitorė, lietuvių meno ir menininkų auklėtoja

Koncertas įvyks šį sekmadienį, gegužės 12-tą, Shubert Hall, prie Broadway, Monroe ir Howard Ave., Brooklyne. Pradžia 7 v. v.

Apart mokinių, kurių daugelis jau yra išaugę į žymius muzikos bei dainos solistus ir mokytojus, programoj dalyvauja paskilbusi solistė Biruta Ramoškaitė, taipgi garsusis jos mokinys iš Newarko—Sietyno Choras.

Subankrutavusio Bank of US depozitoriai tebeveda kovą atgaut nors dalį taupmenų. Geg. 4-tą sušaukta demonstracija prie Bankų D-to, 80 Center St., N. Y.

Barnis tarp dviejų burdinierių už maudynę, 29 A So. Portland Ave., viena iš jų, Charles Holmes, 69 metų, nuvedė į teismą.

Louis Moore, 22 m., rastas pasikoręs savo miegambaryje 110 E. 179th St., Bronx.

Biskis Žinių iš South Brooklyno

Gegužės 2 d., p. Tumelinės svetainėje, L.D.S. 50 kp. atlaikė savo mėnesinį susirinkimą. Iš kuopos komiteto raportų pasirodė, kad kuopos reikalai geroj tvarkoj. Kuopos parengimas, kuris įvyko balandžio mėn., pavyko vidutiniai ir kuopa turės kelioliką dol. pelno. L.D.S. jubiliejinio vėjaus reikalai dar vis stovi gana prastai. Kaip dabar dalykai stovi, tai atrodo, kad kuopa savo kvotos neįstengs išpildyti, bet, žinoma, tai tik mano nuomonė, gal kuopos vajininkai į pabaigą vėjaus pasirodys ir mūsų kp. gražiai užrekoduos. Jau girdėjau, kad mūsų smarkusis vajininkas W. Kulikas pradėjo smarkiai darbuotis ir turi naujų narių.

Seniaus čionai gyvavo L.L.D. 147 kp., bet jau koki trys metai kai pakrikus, pasiliko tik apie 2 ar 3 nariai. Dabar dedama pastangos, kad kp. vėl atgaivintus, jau gauta 13 naujų narių, ir manoma dar daugiau gauti. Tai bus labai gražu, kad So. Brooklyne vėl turėsime L.L.D. kp. ir dar su geroku skaičiumi narių.

L.L.D. vėjaus reikalų teko lankytis pas draugus Walmosus. Walmosai yra geri ir veiklūs draugai. Drg. Walmosa yra L.D.S. 50 kp. izdininku. Jų sūnus yra baigęs Dr. dentisto mokslą. Praeitą vasarą jaunasis Walmosa atsidarė savo ofisą.

Ofisos labai gražiai ir moderniskai įrengtas. Sakė, kad viskas gana gerai sekasi. Tai gi, southbrooklyniečiai turime gerą lietuvių daktarą dentistą. Jo ofisas randasi 705—4th Ave., tarpe 22-ros ir 23-čios gatvės So. Brooklyne.

Nuo savęs linkiu jaunam daktarui gero pasisekimo jojo profesioj.

Koresp.

Plėšikai Užmuše Jauną Darbininką

Harold Olsen, 21 m., rastas kraujuose papludęs apie 3:25 po piet sekmadienį, gazolinio stotyje, 107-33 Merrick Rd., Jamaica. Jis mirė už valandos, ligoninėj, nebeatgavęs

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaiviauju įvairiom spalvoms.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave.,
tuvių, kitokių grupių ir pavienių
stodų BMT Line
Tel.: Glenmore 5-6191

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Lūdišio valandų krepelės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prielnamą kainą.

sąmonės. Jis ir jo vyresnis brolis, dirbąs toj pat stotyj, gyveno su liguista motina 121-65 133rd St., Ozone Park.

Penkiomis minutėmis prieš nelaimę praedidamas policistas Witte matęs Olseną vieną užkandžiaužiant. Už 5 minutų policistą pasivijęs taksiko vairuotojas Herr su raportu, kad jis rado Olseną primuštą. Padėtis stotyje rodė, kad ten ejo smarkios kautynės. Ten pat rasta tuščia dėžutė, kurioj laikydavo pinigus. Stoties dalininkas Rosen mano, kad ten galėję būti tarp \$50—\$70.

PARDAVIMAI

PHILADELPHIA, PA.
Parsiduoda čėverykų krautuvė. Čia laikau naujų čėverykų pardavimui ir taisau senus. Yra įruošta visa reikalinga čėverykų taisymui mašinėrja. Galiu parduoti su namu arba be namo, vien tik biznį. Reikalas vertas greit parduoti, nes čionamei kita biznį. Jau 15 metų kaip laikome šį biznį. Galima iš jo pulkiai pragyventi ir dar dolerį-kitą galima sutaupti. Lietuvisis apgyventojas vietoje. Kreipkitės: John Shimkus, 1536 So. 2nd St., Philadelphia, Pa. (109-114)

SUSIRINKIMAI

MASPETH, N. Y.
Šį ketvirtadienį, gegužės 9 d., 8 v. vakaro, Zabielskio svetainėje, įvyksita ALDLD 138 kuopos mėnesinis susirinkimas. Visi mėnatos kuopos nariai kviečiami dalyvauti. — Sekr. (109-110)

CENTRAL BROOKLYN, N.Y.

LDS 46 kp. susirinkimas bus trečiadienį, 8 d. geg. 8 v. v. P. Burneikio Name, 76 Hudson Ave. Visi nariai būkite. — Valdyba. (108-109)

TDA NARIAMS

Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo Lietuvių 17-tos kuopos nariai ir narės ateikite į LLD 1 kuopos susirinkimą ketvirtadienio vakarą, 7:30, turėsime pasitarimą TDA reikalais. — A. Mureika. (108-110)

ESTATE OF

BARRY P. SHALINS
(Shalinskas)

FUNERAL HOME

VESTIE E. DAVIS
Licensed Mgr.

84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves
\$150

Koplyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto

Tel. Virginia 7-4499

BAR ir GRILL

Lietuvių Restaurantas

Gamnam valgius b turime Ameriko išdirbimo ir importuotų degtinų, vi solų vynu ir gero alaus.

JOSEPH ZEIDAT
Savininkas

411 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

LeVANDA

FUNERAL PARLORS

Incorporated

J. LeVANDA—E. LeVANDA

Tėvas ir Sūnus Levandauskai

UNDERTAKERS

337 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783
NIGHT—Havemeyer 8-1158

Mateušas Simonavičius

Gražiai Įrengta Susijimams Įstaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vyrai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveterio stoties Tel. Evergreen 4-9508

Clement Vokietaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

50 COURT STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3622

168 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

CHARLES'

UP-TO-DATE
BARBER SHOP

K. DEGTIS, Savininkas
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Mauger Sts.
Brooklyn, N. Y.
Gera Patyrę Barberiai

DR. J. J. KASKIAUČIUS

Telefonas: Humboldt 2-7964

530 SUMMER AVENUE
Arti Chester Avenue
NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8
Nėra valandų sekmadieniais

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių; parsamedo automobilis ir karietas veselijom, krikštynom, kitkam.

231 BEDFORD AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: Evergreen 8-9770

MOTHER'S DAY

Mes patariame šiuos daiktus dovanom Motinos Dienai

YOUR OLD WATCH is worth money!

TRADE IT IN FOR A

17 JEWEL BULOVA

ELIZABETH

17 Jewels \$24.75

COMMODORE

17 Jewels \$29.75

Visokiausius Rūšių ŽIEDAI

nuo \$1.50 augštin Daimantai

Melsvi-balti ir perfekto

Daugybė kitų daiktų ir daiktelių sau reikalingų raste mūsų didelėje krautuvėje. Užeikite pamatyti.

ROBERT LIPTON
JEWELER
Istalgta 1892

701 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

Tarpe
Graham & Manhattan Aves.
Tel. Stagg 2-2173

Priminkite šį skelbimą ir gausite nuolaidą

ŠTAI KAIP JŪS TAUPOTE Ant Pavasarinių Drabužių

Vyrų Siutai ir Paltai \$16.50 Buvo \$19.50	Vyrų Siutai ir Paltai \$18.50 Buvo \$21.50
Vyrų Siutai ir Paltai \$21.50 Buvo \$25.00	Vyrų Siutai ir Paltai \$24.50 Buvo \$30.00

VAIKŲ SIUTAI — Mes turime puikų pasirinkimą šio sezono vėliausių madų vaikų siūtų nuo \$6.95 ir augštin. Mūsų patogus 10 mokėjimų planas laukia jum patarnaut. Mažai rankplūgių, o balansas padalinamas į 10 savaitinių įmokėjimų.

HENRY NARINS SONS
670 Grand Street kampas Manhattan Ave.
Brooklyn, N. Y.

SKELBKITES "LAISVEJE"